

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (Ձև 5)

(հազ.դրամ)

01 հունվարի 2017թ.-ից մինչև 31 մարտի 2017թ.

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ

1.1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) համդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը համդիսանում է 1991թ.-ին հիմնված «Հայկապ Բանկ» ՍՊԸ իրավահաջորդը: Բանկը գրանցվել է 20 սեպտեմբերի 1991թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N4 արտոնագրային համարով: Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժության և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում, թիվ 32 նամաճյուղ գտնվում են Երևանում, և 30-ը՝ ՀՀ մարզերում և 2-ը՝ ԼՂՀ-ում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Պուշկինի 19:

2017թ.-ի առաջին եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թիվը կազմում էր 903 մարդ:

14.12. 2016թ. Միացման պայմանագրով ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ին միացել է ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ ԲԲԸ-ն: Միացման արդյունքում ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ ԲԲԸ-ի ակտիվներն ու պարտավորությունները, իրավունքներն ու պարտականությունները անցել են ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ին:

Սույն ծանոթագրություններում ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդները ներառում են նաև ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ ԲԲԸ-ից ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ին անցած մնացորդները:

1.2. Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանց, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով:

ՀՀ հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վատթարացումը հանգեցրել է արտերկրից ոչ առևտրային դրամային փոխանցումների կրծատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ: Հանքահունքային ապրանքների միջազգային գների հետագա անկումը, անորոշությունները՝ պայմանավորված ուղղակի կապիտալ ներդրումների ներգրավման հնարավորություններով, գնածք, կարող են հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Բանկի վիճակի վատթարացման: Այսուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, դեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքի վրա:

Բանկի դեկավարությունը գտնում է, որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Բանկի տնտեսական կյայունությունն ապահովելու նպատակով:

Ծանոթագրություն 2.1. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

2.1.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՐՍՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՍՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՍՍԿ):

2.1.2 Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են անորոշիզացված կամ պատմական արժեքով:

2.1.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթը դա այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթը է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բռվանդակությունը: Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները իրմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՍՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

2.1.4 Վերադասակարգում

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվել են՝ ընթացիկ տարում ներկայացման փոփոխությունների հետ համադրելիությունն ապահովելու նպատակով:

2.1.5 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք կիրառելի են 2015թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Բանկն ավելի վաղ չեր ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որն ուժի մեջ էր մտել, բայց դեռ չեր կիրառվել: Չնայած ներքոհիշյալ ստանդարտներն ու փոփոխություններն առաջին անգամ կիրառվել են 2015թ.-ին՝ դրամք որևէ էական ազդեցություն չունեն Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Սահմանված հատուցումների պլաններ՝ աշխատակիցների վճարներ (ՀՀՍՍ 19 փոփոխություններ)
- ՖՀՍՍ 2010-2012թթ. տարեկան բարեփոխումներ
- ՖՀՍՍ 2011-2013թթ. տարեկան բարեփոխումներ

Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

ՖՀՍՍ 9, Ֆինանսական գործիքներ (2014)

ՀՀՍՍԽ-ն վերջերս թողարկել է ՖՀՍՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» (2014), ներկայացնելով իր նախագծի ավարտը՝ փոխարինելու ՀՀՍՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ՝ ճանաչումը և չափումը»: Նոր ստանդարտը ներկայացնում է ՀՀՍՍ 39-ի ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման ուղեցույցի մեջ փոփոխություններ, և ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման նոր «սպասվող վարկային կորուստ» մոդելը: ՖՀՍՍ 9-ը տրամադրում է նաև հեջի հաշվառման կիրառման նոր ուղեցույց:

Բանկի ղեկավարությունը դեռ պետք է գնահատի ՖՀՍՍ 9-ի ազդեցությունը այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Նոր ստանդարտը պետք է կիրառվի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

Ղետևյալ նոր և փոփոխված ստանդարտները, բարեփոխումները հավանաբար նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- ՖՀՍՍ 14 հաշիվների կանոնավոր հետաձգում
- Մաշվածության և ամորտիզացիայի ընդունելի մեթոդների պարզաբանում (ՀՀՍՍ 38 և ՀՀՍՍ 16 փոփոխություններ)
- 2012-2014թթ. ՖՀՍՍ-ների տարեկան բարեկոփոխումներ տարբեր չափանիշներով
- Բացահայտման նախաձեռնություն (ՀՀՍՍ 1 փոփոխություններ)

2.2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

2.2.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կիուեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ առևտորային նպատակներով պահպող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի ներողը: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույթը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հինականում ճանաչվում են հաշվեգրնան սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդումային պյուտքելի, այլ կառավարական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, եթե Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Զուտ օգուտ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից Զուտ եկամուտը ներառում է առևտորային նպատակներով պահպող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսները, շահաբաժինները:

:

2.2.2 Արտադրույթի փոխարկում

Արտադրույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտադրույթով արտահայտված առևտորային նպատակներով պահպող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության գուտ առևտորային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտորային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտադրույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրույյամբ գործող փոխարժեքը:

Արտադրույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամնութիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտադրութային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտադրութային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահպող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները:

	31 մարտի 2017	31 դեկտեմբերի 2016
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	483.45	483.94
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	515.99	512.2

2.2.3 Դարկում

Ծահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ծահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնականացվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ծագրումները: Այն դեպքում, եթե ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչ համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացմելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վճար հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը նեկանարանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուտքում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարրերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, եթե այդ տարրերություններն առաջացել են գուդիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորուն չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարրերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ներառվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարրերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, եթե ժամանակավոր տարրերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում վճարում է նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ժամանակում:

2.2.4 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահպող միջոցներից (բացառությամբ Արթա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարծ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի :

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

2.2.5 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ բանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա: Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված են այլ ակտիվներ հոդվածում:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսներում:

2.2.6 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարրեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվների: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներու ամորտիզացվում են Բանկի դեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.2.7 Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտորային նպատակներով պահպող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների:

- ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող, իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ,
- մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումներ,
- վարկեր և դեբիտորական պարտքեր,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ:

Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի դեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարրա ավարտից հետո:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտորական նպատակներով պահպող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարծ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում դեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օացիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտորական նպատակներով պահպող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափանակվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմանք, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործուներ: Դրական իրական արժեքը ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից կամ արտարժութային գործառնություններից շահույթ կամ վճար, կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Այլ ֆինանսական գործիքների բաղադրիչ հանդիսացող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ, եթե դրանց գծով ռիսկերը և առանձնահատկությունները խիստ կապված չեն հիմնական պայմանագրի ռիսկերից և առանձնահատկություններից, և հիմնական պայմանագրը չի հաշվառվում իրական արժեքով՝ ճշգրտվող ֆինանսական արդյունքներով: Ներառված ածանցյալ գործիքը հանդիսանում է բարդ ֆինանսական գործիքի բաղադրիչ, որը ներառում է ինչպես հիմնական բաղադրիչը, այնպես էլ ածանցյալ բաղադրիչը, ինչի արդյունքում որոշ դրամական հոսքեր հիմնական գործիքի և ինքնուրույն ածանցյալ գործիքի փոփոխվում են նույն ձևով:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով՝ ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ:

- Այդպես վարկելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկելը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով բողարկված արժեթղթերը:
- Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով՝ ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և
- Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք եականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով՝ ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող, բացի այն դեպքերից, երբ դրանք օգտագործվում են հեջավորման նպատակով: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից շահույթը և վճարը արտացոլվում են շահույթի կամ վճարի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վարկեր և դերիտորական պարտքեր

Վարկերը և դերիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Եթե տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ եթե վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույթով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ծևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույթներով՝ ակտիվների տեղաբաշխումից՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են անորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են անորտիզացված արժեքով՝ ենթալով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրամ գծով՝ արժեգրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը նտաղիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույթներում, փոխարժեներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում։ Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով։ Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած օգուտն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեգրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված օգուտը կամ վնասը վերածնակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Այնու դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդով համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժնները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, եթե Բանկը իրավունք է ծեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժնները։

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող Ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսային փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է։ Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ գեղշված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով։ Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանաձ արժեգրկումից կորուստները։

2.2.8 Ֆինանսական ակտիվների արժեզույն

Յուրաքանչյուր հաշվառահական հաշվեկշռի ամսաթվով Բանկն իրականացնում է արժեգրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար։

Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեգրկում է և արժեգրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օրենկույթ վկայություն արժեգրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և եթե այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել։

Արժեգրկումից կորուստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառուն կամ վարկառունների խումբն ունեն զգալի ֆինանսական դժվարություններ (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, գուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայնության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլինի սնամկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա։

Բանկը սկզբից գնահատում է արժեգրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ իրականացնելու համար, որոնք անհատապես էական չեն։ Անհատական գնահատման արդյունքում արժեգրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են պարտքային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով։ Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ծնավորվել են արժեգրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում։

Եթե առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեգրկման վերաբերյալ, արժեգրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթով գեղշված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությանը վարկի հետ կապված ապագա ծախսների) ներկա արժեքի միջև տարբերություն։ Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեգրկման պահուստի միջոցով, արժեգրկումից ծախսը արտացոլվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Եթե վարկը կամ մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույթ, ցանկացած արժեգրկումից ծախս չափելու համար գեղշման դրույթը պայմանագրով

որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է: Բանկը կարող է արժեգործումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը:

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավմերի իրացումից փոխառուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ:

Արժեգորկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում պարտքային ռիսկի բնութագրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսակը, արդյունաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոնները:

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը, որոնց արժեգործումը խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի և նմանատիպ ակտիվների պատմական ծախսերի պրակտիկայի հիման վրա: Վերջինս ճշգրտվում է ընթացիկ տեսանելի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազել այն ժամանակահատվածում, որի վրա հիմնված է պատմական ծախսերի պրակտիկան, և պատմական ժամանակաշրջանում ներկայում գործություն չունեցող պայմանների հետևանքները չեղոքացնելու նպատակով:

Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունների գնահատականը պետք է արտացոլի և համապատասխան լինի դրանց հետ կապված տեսանելի տվյալների ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան փոփոխությունների հետ (օրինակ՝ փոփոխություններ գործազրկության դրույթներում, գույքի գնի, վճարումների կարգավիճակի կամ խմբում կորուստների հավանականությունը մատնանշող այլ գործոնների և կորուստների ծավալների մեջ): Ապագա դրամական հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մերորդորդիան և վարկածները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի կողմից՝ կորուստների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու համար:

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և եթե բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոփոխանցվել Բանկին: Եթե հաջորդող տարում, գնահատված արժեգորկման ծախսը պելանում կամ նվազում է արժեգորկման ծանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ծանաչված արժեգորկման ծախսը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով: Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրերիտագրվում է պահուստի հաշվին:

Ֆինանսական ակտիվների արժեգորկման պահուստները ֆինանսական հաշվետվություններում ծևավորվել են գործություն ունեցող տնտեսական պայմանների հիման վրա: Բանկը չի կարող կամխատեսել՝ ինչպես Հայաստանում կարող են փոփոխել տնտեսական պայմանները, և ինչ ազդեցություն կարող են ունենալ այդ փոփոխությունները ֆինանսական ակտիվների արժեգորկման պահուստների ճշտության վրա հետագա ժամանակաշրջաններում:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Եթե վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեգործվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարրերությունը, բացառությանը նախկինում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ծանաչված արժեգործումից գումարների, այլ համապարփակ եկամուտներից վերածևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեգործումից կորուստների հակադարձում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի կատարվում: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեգործումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյետիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ժամանելուց հետո:

2.2.9 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապահանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապահանաչվում է, եթե-

վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,

Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորում է ստացված գումարներն ամողությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,

և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում է Բանկի շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Եթե շարունակվող մասնակցությունը ծեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ծեռք, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Բանկի կողմից փոխառուցվելիք առավելագույն գումար:

Եթե շարունակվող մասնակցությունը ծեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրս գրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ծեռաջային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներաջայի դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), եթե շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Իր գործառնական գործունեության ընթացքում Բանկը արժեթրավորում է ֆինանսական ակտիվներ, հիմնականում վաճառելով այդ ակտիվները հատուկ նշանակության կազմակերպությունների, որոնք արժեթրելու են թողարկում ներդրողների համար: Կարող է անհրաժեշտություն առաջանալ փոխանցված ակտիվների ամբողջական կամ մասնակի ապահանաչման: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ պետք է հղում կատարվի «Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ապահանաչման» նախին: Արժեթրավորված ֆինանսական ակտիվների տոկոսները կարող են պահպել Բանկի կողմից և նախապես դասակարգվել որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, իսկ շահույթը կամ վճար ներկայացվել «Զուտ առևտորային եկամուտ» հոդվածում: Արժեթրավորումներից եկամուտները կամ ծախսերը հիմնված են ապահանաչված ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի և պահպան մասնակցության իրական արժեքի վրա:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապահանաչվում է, եթե այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի և փոխառուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն եականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների եական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է ինը պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի

ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է շահութի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

2.2.10 Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետգննան պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահոված ֆինանսական գործարքներ: Հետգննան պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, եթե գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգննան պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգննան պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

2.2.11 Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

2.2.12 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարրերությամբ: Եթե ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգանանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույթաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույթ (%)
Շենքեր	30	3.3
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	1-5	20-100
Տրանսպորտային միջոցներ	5	20
Այլ հիմնական միջոցներ	1-5	20-100

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով հետևյալ երկու ժամկետներից նվազագույնով. Վարձակալման

Ժամկետ կամ հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետ: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, եթե այդ ծախսումները կատարվում են, և եթե բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշներին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վճարը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

2.2.13 Ոչ նյութական ակտիվներ

Բանկի կողմից ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման ծախսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսեր:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթի կամ վճարի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Համակարգչային ծրագրերի և լիցենզիաների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը 10 տարի:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

2.2.14 Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

2.2.15 Ներգրաված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, բողարկված արժեքբերը, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ համած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապահովելու նպատակ:

2.2.16 Ֆինանսական երաշխիքներ

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիքը տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտատպանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վճասների դիմաց: Նման ֆինանսական երաշխիքներ տրամադրվում են բանկերին, ֆինանսական և այլ կազմակերպություններին հաճախորդների վարկերը, օվերդրաֆտները և այլ բանկային գործիքները ապահովելու նպատակով:

Ֆինանսական երաշխիքները ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով «Այլ պարտավորություններ»-ում՝ որպես կոմիսիոն վճար: Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը յուրաքանչյուր երաշխավորության տակ պարտավորությունը չափում է ամորտիզացված վճարից և

Երաշխավորության արդյունքում առաջացած ցանկացած ֆինանսական պարտավորություն լուծելու համար անհրաժեշտ ելքերի լավագույն գնահատումից առավելագույնով:

2.2.17 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, եթե Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

2.2.18 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Եթե թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարրերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գործությունը ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժններ

Շահվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժնները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն եթե դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթվով հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժնները բացահայտվում են:

Բաժնետերերին վճարվող շահաբաժնները վճարվում են հարկված շահույթից և ՀՀ հարկային օրենսդրության համաձայն՝ հարկման ենթակա չեն:

Վաճառքի համար մատչելի արժեքորերի վերագնահատման պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

2.2.19 Նաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրութեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն եթե դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՍՍ, կամ մի խումբ համանման գործարքների օգուտի և վնասի համար, ինչպիսին հանդիսանում է Բանկի առևտրային գործունեությունը:

2.2.20 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՍՍ ՖՀՍՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի դեկավորությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի

դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գործարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսների վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, իմնավելով պատճական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք իմնավորված են տվյալ պայմաններում, իմնը են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Անեն դեպքում, չնայած գնահատումները իմնավոր են նեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար նեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է իմնավոր է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չեն, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, նեկավարությունն օգտագործում է իր ումեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տես՝ ծանոթագրություն 31):

Ներդրումային արժեթղթերի դասակարգում

Բանկի ներդրումային արժեթղթերը ներառում են ՀՀ պետական և ոչ պետական պարտատոմսերը, ոչ պետական բաժնետոմսերը: Ակզենտական ծանաչման ժամանակ Բանկը դասակարգում է արժեթղթերը որպես առևտորային, մինչև մարման ժամկետը պահպող ֆինանսական ակտիվներ և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է կապիտալում:

Ածանցյալ գործիքներ

Ակտիվ շուկայում չհաշվառվող ֆինանսական ածանցյալ գործիքների իրական արժեքները սահմանվում են գնահատման մեթոդների կիրառմամբ: Ածանցյալ գործիքների գնահատումը ներառվում է մեկ արժութային տոկոսադրությի սվոփի, բազմարժութային տոկոսադրությի սվոփի գործարքներում և փոխարժեքի ֆորվարդային պայմանագրերում: Այս գործարքների իրական արժեքը սահմանվում է որպես հաստատուն դերիտորական պարտքերի և լողացող պարտավորության ներկա արժեքների միջև տարբերություն կամ հակառակը: Եթե գնահատման մեթոդները կիրառվում են իրական արժեքը սահմանելու համար, դրանք հաստատվում կամ պարբերաբար վերլուծության են ենթարկվում որակավորված մասնագետների կողմից անկախ առաջացման պայմաններից: Այնքանով, որքանով գործնականում հնարավոր է, մոդելները կիրառում են միայն դիտարկելի տվյալները, այնուամենայնիվ, այնպիսի ոլորտներում, ինչպիսին պարտքային ռիսկն է (ինչպես սեփականատիրոջ, այնպես էլ պայմանագրային գործընկերոջ), փոփոխականությունները և կոռելյացիաները պահանջում են Ղեկավարության գնահատականը: Այս ապագա դրամական միջոցներից ցանկացածի գերազանահատումը և թերագնահատումը կարող է պահանջել այս ածանցյալների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտում:

Կապակցված կողմների հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործումներության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ կապակցված կողմների հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնավոր են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույթների վերլուծությունների վրա (տես՝ ծանոթագրություն 30):

Վարկերի և այլ փոխատվությունների գծով արժեզրկումից պահուստներ

Բանկը գնահատում է խնդրահարուց վարկերը և փոխատվությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշներ: Մասնավորապես, դեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբեր լինել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների համար անհատական ստեղծված հասուկ պահուստներից բացի, Բանկը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ, այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարնան ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատրարացումը երկրի ռիսկում, արդյունաբերության մեջ և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թերությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները: Տես՝ ծանոթագրություն 19:

Դարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես՝ ծանոթագրություն 29:

Կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումների արժեզրկում

Բանկը համարում է կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումն արժեզրկված, երբ դրա իրական արժեքի նվազումը էական է կամ կրում է երկարատև բնույթ: Որոշելու համար էական է կամ երկարատև նվազումը՝ Բանկը կատարում է որոշակի դատողություններ: Այդ դատողությունները կատարելիս, այլ գործոնների հետ մեկտեղ, Բանկը հաշվի է առնում նաև բաժնետոմսերի գնի փոփոխականությունը: Բացի դրանից, արժեզրկումը հնարավոր է, երբ առկա են ապացույցներ, որ վատացել է ֆինանսական վիճակը տվյալ կազմակերպության, արդյունաբերության կամ ճյուղի, որտեղ կատարվել է ներդրումը, կատարվել են փոփոխություններ տեխնոլոգիաներում և գործառնական կամ ֆինանսական դրամական հոսքերում:

**Ծանոթագրություն 3 Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ**

	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Տոկոսային եկամուտ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	45,912	84,661	284,615
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխառություններից	3,212,290	2,040,933	8,232,896
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեքերից	757,063	346,284	1,930,002
Տոկոսային եկամուտ «Ուպո» պայմանագրերից	118,463	87,546	318,306
Այլ տոկոսային եկամուտ	23,693	4,681	31,634
Ընդամենը	4,157,421	2,564,105	10,797,453

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր

	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	869,445	765,654	3,145,117
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	1,312,058	543,211	2,257,615
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեքերի դիմաց	73,400	67,777	268,931
Տոկոսային ծախսեր «Ուպո» պայմանագրերի դիմաց	26,380	39,513	53,251
Այլ տոկոսային ծախսեր	28,621	15,829	20,821
Ընդամենը	2,309,904	1,431,984	5,745,735
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	1,847,517	1,132,121	5,051,718

**Ծանոթագրություն 4 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ**

	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Դրամարկղային գործառնություններից	22,388	11,931	82,506
Հաշվարկային ծառայություններից	150,794	121,019	526,284
Երաշխիքներից, հիժարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	2,411	2,071	3,383
Արտարժույթով և արժեքերով գործառնություններից	30,533	20,560	97,006
Վճարային քարտերի սպասարկումից	97,503	72,156	340,649
Լոնբարդային վարկերի տրամադրումից եկամուտ	-	-	-
Այլ կոմիսիոն վճարներ	-	-	-
Ընդամենը	303,629	227,737	1,049,828

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր

	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	24,686	2,656	16,738
Վճարային քարտերով գործառնությունների գոնվ վճարներ	81,015	91,314	456,261
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գոնվ վճարներ	5,083	9,627	31,796
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	1,727	155	2,276
Այլ կոմիսիոն վճարներ	741	11,430	51,863
Ընդամենը	113,252	115,182	558,934
Ստացված գուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	190,377	112,555	490,894

	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Ո՞ՅՆԱԾԻ ԲՅՆՅԱՅՑՅԱ» հՀՕ	-	-	-
ÀÝ¹Ù»ÝÁ	-	-	-

**Ծանոթագրություն 5 Զուտ եկամուտ առևտրային
գործառնություններից
Առևտրային նպատակով պահվող ներդրումներից**

	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից պարտքային արժեթղթերից ածանցյալներից	-	-	-
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից գուտ եկամուտ	-	15,079	205,090
Ընդամենը	-	15,079	205,090

**Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից գուտ
եկամուտ**

	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից պարտքային արժեթղթերից	(585,314)	(50,566)	(458,461)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից գուտ եկամուտ	839,425	66,653	767,753
Ընդամենը	254,111	16,087	309,292

Արտարժութային գործառնություններից

	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	184,595	151,859	696,995
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	16,292	(19,455)	(249,015)
Ընդամենը	200,887	132,404	447,980

**Թաճկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված
ձուլակտորներից և հուշադրամներից**

	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Թաճկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշադրամներից առք ու վաճառքից ստացված գուտ Եկամուտ	20,588	4,082	41,490
Թաճկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշադրամներից վերագնահատումից ստացված գուտ Եկամուտ	(38,758)	11,950	6,085
Ընդամենը	(18,170)	16,032	47,575
Զուտ Եկամուտ առևտրային գործառնություններից	436,828	179,602	1,009,937

Ծանոթագրություն 6 «Այլ գործառնական Եկամուտներ»

Այլ գործառնական Եկամուտ

	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	168,838	112,136	452,513
Ֆակտորինգից ստացված Եկամուտներ	-	-	-
Դիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված գուտ Եկամուտներ	22,513	(4,794)	(4,354)
Դիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից գուտ Եկամուտներ	-	-	-
Արտասովոր Եկամուտներ (առկայության դեպքում)	-	-	-
Այլ Եկամուտներ	38,704	15,771	30,690
Ընդամենը	230,055	123,113	478,849

Ծանոթագրություն 7 «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ»

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գույն	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Սկզբնական մնացորդ	-	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	-	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	-	-	-
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	-	-	-
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-	-

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գույն	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Սկզբնական մնացորդ	-	24,488	24,488
Պահուստին կատարված			

Նասնահանումներ	29,147	4,007	161,853
Պահուստին կատարված նասնահանումների վերադարձ	(26,087)	(17,790)	(172,890)
Պահուստին կատարված զուտ նասիանումներ	3,060	(13,783)	(11,037)
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	199
Պահուստի օգտագործում	(3,060)	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	10,705	13,650

Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխատվությունների գույք	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Սկզբնական մնացորդ	2,928,231	1,626,493	1,626,493
Պահուստին կատարված նասնահանումներ	2,173,437	901,343	3,890,334
Պահուստին կատարված նասնահանումների վերադարձ	(1,172,788)	(600,112)	(2,617,831)
Պահուստին կատարված զուտ նասիանումներ	1,000,649	301,231	1,272,503
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	(1,004,190)	(365,628)	(1,082,403)
Պահուստի օգտագործում	9,794		1,111,638
Վերջնական մնացորդ	2,934,484	1,562,096	2,928,231

Ներդրումների գույք	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Սկզբնական մնացորդ	-	-	-
Պահուստին կատարված նասնահանումներ	-	-	-
Պահուստին կատարված նասնահանումների վերադարձ	-	-	-
Պահուստին կատարված զուտ նասիանումներ	-	-	-
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-	-

Այլ ակտիվների գույք	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Սկզբնական մնացորդ	35,044	21,426	21,426
Պահուստին կատարված նասնահանումներ	274,238	151,458	927,535
Պահուստին կատարված նասնահանումների վերադարձ	(282,665)	(155,931)	(923,721)
Պահուստին կատարված զուտ նասիանումներ	(8,427)	(4,473)	3,814
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	(2,498)	2,793	15,358
Պահուստի օգտագործում	(12,727)		(5,554)
Վերջնական մնացորդ	11,392	19,746	35,044

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Սկզբնական մնացորդ	-	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	-	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	-	-	-
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	-	-	-
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-	-
Ընդամենը գուտ մասհանումներ պահուստին	995,282	282,975	1,265,280

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվություններում և ծանոթագրություններում բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների, ինչպես նաև հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների գծով ընդհանուր պահուստները չեն ճանաչվել:

Ծանոթագրություն 8 Ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	807,504	570,261	2,293,546
Ծախսեր սոցիալական ապահովության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	-	-	-
Վերապատրաստման և լուսուցման գծով ծախսեր	50	840	1,657
Գործուղման ծախսեր	2,321	1,913	35,827
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	113,267	90,222	369,386
Ապահովագրության գծով ծախսեր	4,178	3,635	16,345
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	38,416	42,088	157,546
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	101,402	73,169	285,130
Արդիական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	8,043	1,719	48,452
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	27,056	21,460	92,784
Տրանսպորտային ծախսեր	8,369	7,873	30,508
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	46,673	35,842	163,959
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	17,258	15,284	53,789
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	433	1,811	11,042
Այլ վարչական ծախսեր	14,385	9,592	45,970
Ընդամենը	1,189,355	875,709	3,605,941

* 2017թ. առաջին եռամյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 903 և մեկ աշխատողին բաժիննող միջին ամսական աշխատավարձը՝ 263.62 հազ.դրամ:

* 2016թ. չորրորդ եռամյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 913 և մեկ աշխատողին բաժիննող միջին ամսեկան աշխատավարձը՝ 279.24 հազ.դրամ:

Ծանոթագրություն 9 Այլ գործառնական ծախսեր

	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	119	-	43
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	17,774	15,455	70,200
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	22,665	10,530	77,576
Ֆակտորինգի գոնվ ծախսեր	-	-	-
Դիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	174,016	110,045	429,722
Կորուստներ ակտիվների արժեզրկումից	-	-	-
Արտասովոր ծախսեր	-	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	14,711	15,000	65,002
Այլ ծախսեր*	56,395	38,491	136,824
Ընդամենը	285,680	189,521	779,367

* Այլ ծախսերը հիմնականում առաջացել են Արքա-ի գոնվ գործառնական ծախսերից:

Ծանոթագրություն 10 Վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից գույն շահույթ/ վճառ

	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից	-	-	-
Դամատեղ վերահսկվող միավորներում ներդրումներից	-	-	-
Դուստր բանկերում ներդրումներից	-	-	-
Այլ դուստր ընկերություններում ներդրումներից	-	-	-
Ընդամենը	-	-	-

Ծանոթագրություն 11 Շահութահարկի գոնվ ծախս

	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Ընթացիկ շահութահարկի գոնվ ծախս	60,000	8,205	284,936
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ծցըտումները	-	-	-
Դետաձգված հարկի գոնվ ծախս	(16,502)	14,194	6,398
Ընդամենը	43,498	22,399	291,334

	01.01.2017- 31.03.2017	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.01.2016- 31.12.2016	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Ծահուլքը մինչև հարկումը	234,460	-	1,425,968	-
Ծահութահարկ՝ 20% դրույքաչափով	46,892	20	285,194	20
Դարձանակ նպատակով եկամուտների և ծախսերի ճշգրտումներ ոչ ժամանակավոր տարբերությունների գնով	-	-	-	-
Չհարկվող եկամուտներ	-	-	-	-
Չնվազեցվող ծախսեր	(2,827)	-	7,568	-
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում	(567)	-	(13,598)	-
Ծահութահարկի գնով ծախս	-	-	12,170	-
Ընդամենը	43,498	-	291,334	-

	Մնացորդը 31.12.2016թ. դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Մնացորդը 31.03.2017թ. դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	177,437	19,055	-	196,492
Առևտրային նպատակով պահվող արժեքների գնով	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեքների գնով	-	5,571	-	5,571
Դիմնական միջոցների գնով	-	-	-	-
Այլ ակտիվների գնով	-	-	-	-
Ստեղծված պահուստների գնով	-	-	-	-
Այլ պարտավորությունների գնով	177,437	13,484	-	190,921
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	328,383	(3,017)	-	325,366
Առևտրային արժեքների գնով	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեքների գնով	267,385	-	-	267,385
Դիմնական միջոցների գնով	-	-	-	-
Այլ ակտիվների գնով	35,370	(6,994)	-	28,376
Այլ պարտավորությունների գնով	25,628	3,977	-	29,605
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(150,946)	22,072	-	(128,874)

Ծանոթագրություն 12 Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Նաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ հարկումից հետո	190,962	176,787	1,089,476
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ (վնաս)	190,962	176,787	1,089,476
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,760,731	1,277,501	1,337,077
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.11	0.14	0.81

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2016- 31.03.2016	01.01.2016- 31.12.2016
Նաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ հարկումից հետո	168,680	238,257	2,159,017
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ (վնաս)	168,680	238,257	2,159,017
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,760,731	1,277,501	1,337,077
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	0.10	0.19	1.61

Ծանոթագրություն 13

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	31.03.2017	31.12.2016
Կանխիկ դրամական միջոցներ	10,388,480	9,486,724
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	1,333,099	1,688,349
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	21,074,018	37,035,863
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	550,000	510,000
Նաշվեգրված տոկոսներ ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվներից և ավանդներից	-	-
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	33,345,597	48,720,936

*31.03.17թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը.որը կազմում է 19 690 036 հազ.ՀՀ դրամ:

*31.12.16թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը.որը կազմում է 18 553 501 հազ.ՀՀ դրամ:

**31.03.17թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարայախն համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 550 000 հազ.ՀՀ դրամ:

**31.12.16թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարայախն համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 510 000 հազ.ՀՀ դրամ:

Դրամական միջոցներ և դրամց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում/վերջում

	01.01.2017	31.03.2017	01.01.2016	31.12.2016
Կանխիկ դրամական միջոցներ	9,486,724	10,388,480	7,288,234	9,486,724
Դրամական միջոցների այլ տեղարաշխումներ	1,688,349	1,333,099	1,627,828	1,688,349
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	37,035,863	21,074,018	26,015,976	37,035,863
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	510,000	550,000	320,000	510,000
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ բանկերում	58	58	62	58
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	2,903,128	1,286,673	4,239,337	2,903,128
Ընդամենը	51,624,122	34,632,328	39,491,437	51,624,122

Թաճկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ

	31.03.2017	31.12.2016
Թաճկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	-	-
Հուշադրամներ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 14 Պահանջների բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	31.03.2017	31.12.2016
ՀՀ բանկերում	58	58
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	795,307	2,547,878
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	491,366	355,250
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	1,286,731	2,903,186
Միջքանակային վարկեր և ավանդներ	-	-
ՀՀ ԿԲ-ում՝	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկերում՝	2,015,503	8,912,679
- վարկեր և ավանդներ	1,933,800	3,871,513
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	5,005,338
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ*	81,703	35,828
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝	-	16,357
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-

- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ -այլ*	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում՝	1,638	428
- վարկեր և ավանդներ		-
- ֆակտորինգ		-
- ֆինանսական վարձակալություն		-
- ռեպո (հետզննան) պայմանագրեր		-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ -այլ		-
Դաշվեգրված տոկոսներ	556	12,626
Ընդամենը	2,016,059	8,941,662
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ		-
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	3,302,790	11,844,848
Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝	7,334,781	3,902,325
- վարկեր և ավանդներ	2,015,372	1,354,312
- ֆակտորինգ		-
- ֆինանսական վարձակալություն		-
- ռեպո (հետզննան) պայմանագրեր	5,231,500	2,453,566
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ -այլ		-
	87,909	94,447
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
- վարկեր և ավանդներ		-
- ֆակտորինգ		-
- ֆինանսական վարձակալություն		-
- ռեպո (հետզննան) պայմանագրեր		-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ -այլ		-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
- վարկեր և ավանդներ		-
- ֆակտորինգ		-
- ֆինանսական վարձակալություն		-
- ռեպո (հետզննան) պայմանագրեր		-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ*		-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում	581,931	756,724
- վարկեր և ավանդներ		-
- ֆակտորինգ		-
- ֆինանսական վարձակալություն		-
- ռեպո (հետզննան) պայմանագրեր		-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ*		-
	581,931	756,724
Դաշվեգրված տոկոսներ	9,199	7,768
¼ԱՅԻ ՀՅԿ ԵՐԱՇԽԻՔՆԵՐԻ ՎՐԱ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ	7,925,911	4,666,817
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ		(13,650)
¼ԱՅԻ ՀՅԿ ԵՐԱՇԽԻՔՆԵՐԻ ՎՐԱ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ	7,925,911	4,653,167
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների և բանկերի նկատմամբ նկատմամբ	11,228,701	16,498,015

- *31.03.17թ. դրությամբ այլ պահանջների ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկոմատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 80 291 հազ.ՀՀ դրամ :
- **31.12.16թ. դրությամբ այլ պահանջների ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկոմատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 35 828 հազ.ՀՀ դրամ :
- **31.03.17թ. դրությամբ դեպոնացված է Ֆինանսական կազմակերպությունում 130 043 հազ.ՀՀ դրամ (268,99 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ և 190 479 հազ.ՀՀ դրամ (394.0 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Վիզա քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար:
- **31.12.16թ. դրությամբ դեպոնացված է Ֆինանսական կազմակերպությունում 130 174 հազ.ՀՀ դրամ (268,99 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ և 190 672 հազ.ՀՀ դրամ (394.0 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Վիզա քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար:

Ծանոթագրություն 16

Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ

	31.03.2017	31.12.2016
Վարկեր,այդ թվում՝	83,232,353	81,130,643
ՀՀ Կառավարությամբ	-	456,417
տեղական ինքնակառավարման մարմիններին	4,879,728	5,228,201
հիպոթեքային	15,492,631	15,882,944
Օվերորաֆտ	6,761,382	7,502,968
Վարկային քարտեր	16,609,733	17,846,648
Ֆակտորինգ	50,313	39,295
Ֆինանսական լիզինգ	80,266	89,051
Դետամնան պայմանագրեր	6,774,315	346,342
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
Այլ	-	-
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ և ստացվելիք վճարներ	804,789	853,235
Ընդամենը վարկեր	114,313,151	107,808,182
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(2,934,484)	(2,928,231)
Ընդամենը գուտ վարկեր	111,378,667	104,879,951

31.03.17թ. դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցներով տեղաբաշխվել է 39 085 650 հազ.ՀՀ դրամ գումարի 2 046 հատ վարկ:

31.12.16թ. դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցներով տեղաբաշխվել է 25 881 914 հազ.ՀՀ դրամ գումարի 2 093 հատ վարկ:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ

	31.03.2017	31.12.2016
Վարկեր,այդ թվում՝	109,052,381	101,241,525
Ստանդարտ	2,682,071	3,632,583
Հսկվող	1,292,406	1,614,904
Ոչ ստանդարտ	1,286,293	1,319,170
Կամաձեխ	9,997,321	8,590,396
Ընդամենը վարկեր	114,313,151	107,808,182
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(2,934,484)	(2,928,231)
Ընդամենը գուտ վարկեր	111,378,667	104,879,951

*31.03.2017թ. դրությամբ անհուսալի վարկերի 5.41% կազմում են մինչև 01.01.2005թ. դուրս գրված վարկերը:

Նաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեգործկած (չաշխատող) վարկերի և փոխատվությունների կառուցվածքը	31.03.2017		31.12.2016	
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր և փոխատվություններ, որից արժեգործկած (չաշխատող) վարկեր և փոխատվություններ, այդ թվում՝	114,313,151	36,997	107,808,182	36,303
ժամկետանց	520,810	808	660,509	964
վերաձևակերպված*	334,375	21	486,856	26
վերաֆինանսավորված*	-	-	-	-
Ընդամենը վարկեր	114,313,151	36,997	107,808,182	36,303
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(2,934,484)	-	(2,928,231)	-
Ընդամենը գումար վարկեր	111,378,667	36,997	104,879,951	36,303

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	31.03.2017		31.12.2016	
	գումար	վարկառուների քանակ	գումար	վարկառուների քանակ
Բանկեր	1,933,800	2	8,876,851	6
Ֆինանսական կազմակերպություններ	7,246,872	38	3,807,878	40
Պետական ձեռնարկություններ	4,879,728	15	5,684,618	16
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	52,150,934	1,222	49,388,006	1,231
խոշոր ձեռնարկություններ	11,635,674	114	14,469,743	120
÷անդ ՝ Անգլիական կազմակերպությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	40,515,260	1,108	34,918,263	1,111
Անգլիական կազմակերպությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	48,125,620	34,497	43,188,597	33,748
Սպառողական վարկեր	14,157,818	20,412	7,716,917	19,320
Հիփոքեքային վարկեր	15,492,631	1,199	15,882,944	1,221
Վարկային քարտեր	16,570,013	11,378	17,815,695	11,834
այլ վարկեր	1,905,158	1,508	1,773,041	1,373
Անհատ ձեռնարկատերեր	8,352,080	1,263	8,693,726	1,308
Նաշվեգոված տոկոսներ	814,544	-	873,629	-
Ընդամենը	123,503,578	37,037	120,513,305	36,349
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(2,934,484)	-	(2,928,231)	-
Ընդամենը գումար վարկեր	120,569,094	37,037	117,585,074	36,349

31.03.2017թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 19 690 881 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 16.27%-ը և նորմատիվային կապիտալի 63.74%-ը:

31.12.2016թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 15 274 279 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 13.3%-ը և նորմատիվային կապիտալի 47.33%-ը:

Տրամադրված Վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների	31.03.2017	Տոկոսային հարաբերու- թյունը	31.12.2016	Տոկոսային հարաբերու- թյունը
Արդյունաբերություն	10,493,596	9.24	12,007,548	11.20
Գյուղատնտեսություն	1,966,132	1.73	1,835,352	1.71
Շինարարություն	5,633,551	4.96	2,377,313	2.22
Տրանսպորտ և կապ	4,867,177	4.29	5,116,841	4.77
Արևատուր	21,925,272	19.32	24,592,100	22.96
Սպառողական	30,727,834	27.07	25,528,295	23.96
Հիփոթեքային Վարկեր	15,492,631	13.65	15,882,944	14.85
Սպասարկման ոլորտ	9,339,729	8.23	8,650,167	8.11
Այլ	13,062,440	11.51	10,964,387	10.23
Հաշվեգրված տոկոսներ	804,789	-	853,235	-
Ընդամենը	114,313,151	100.00	107,808,182	100.00

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	31.03.2017	Տոկոսային հարաբերու- թյունը	31.12.2016	Տոկոսային հարաբերու- թյունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	113,369,715	99.88	106,812,374	99.87
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	67,868	0.06	70,362	0.07
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	70,779	0.06	72,211	0.07
Հաշվեգրված տոկոսներ	804,789	-	853,235	-
Ընդամենը	114,313,151	100	107,808,182	100

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովածության	31.03.2017	31.12.2016
Անշարժ գույք	72,365,667	79,239,357
Հարժական գույք	474,311	367,088
Շրջանառու միջոցներ	922,913	1,217,732
Կազմակերպությունների և Ֆիզիկական անձանց երաշխիքներ	8,528,141	6,821,369
Թանկարժեք զարդեր, ոսկու ջարդոն	6,651,667	6,315,057
Դրամական հոսքեր	10,104,547	4,090,259
Դրամական միջոցներ	3,897,733	4,489,058
Արժեթղթեր	10,678,715	4,269,380
Այլ	689,457	998,882
Ընդամենը վարկեր	114,313,151	107,808,182

Ծանոթագրություն 17

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	31.03.2017	31.12.2016
ՀՀ Պետական պարտատոմներ	24,627,137	31,798,859
- գանձապետական պարտատոմներ	24,627,137	31,798,859
- կենտրոնական բանկի պարտատոմներ	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-

- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
- այլ	-	-
ԲԲ+(Բա1) և ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեքորեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
- այլ	-	-
Ընդամենը պետական արժեքորեր	24,627,137	31,798,859

ՀՀ ոչ պետական արժեքորեր	31.03.2017		31.12.2016	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Դայաստանի Դանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	1,478,947	85,780	958,668	85,780
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	1,267,182	-	751,538	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	211,765	-	207,130	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	85,780	-	85,780
- այլ	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեքորեր	1,478,947	85,780	958,668	85,780

Այլ երկրների ոչ պետական արժեքորեր	31.03.2017		31.12.2016	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-

բԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	-	2,731	-	2,715
- Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- Լասիտալի գործիքներ	-	2,731	-	2,715
- այլ	-	-	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեքներ	-	2,731	-	2,715

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի արժեքներ	26,194,595	32,846,022
--	------------	------------

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	26,194,595	32,846,022
---	------------	------------

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 31.03.17թ.դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
«ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ» ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	60,715	6.25
«Աքոս քրեդիտ ՌԵՖՈՐՄԻՆԳ» ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	25,065	4.69
«ՍՎԻՖԹ» համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	30.12.16.թ.	2,731	0.0
Ընդամենը				88,511	

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 31.12.16թ.դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
«ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ» ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	60,715	6.25
«Աքոս քրեդիտ ՌԵՖՈՐՄԻՆԳ» ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	25,065	4.69
«ՍՎԻՖԹ» համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	30.12.16.թ.	2,715	0.0
Ընդամենը				88,495	

2016թ. և 2017թ. առաջին եռամյակում մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումները բացակայում են:

2016թ. և 2017թ. առաջին եռամյակում ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում չեն կատարվել:

Ծանոթագրություն 20 Նիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հոդվածի անվանումը	Ծենքեր	Դամակ. և կապի միջոցներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա - միջոցներ	Վարձ. գույքի բարելավումներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք							
Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբուն	1,732,302	1,698,345	669,969	122,650	201,881	500,962	4,926,109
Սկզբնական մնացորդի ճշգրտում							
Ավելացում	2,454,939	771,297	820,593	197,175	155,997	228,366	4,628,367
Օտարում			(1,497)				(1,497)
Վերադասակարգում	91,885		(32,798)		43,235		
Դուրսգրում		(38,224)	(29,880)				(68,104)
Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի վերջուն	4,280,120	2,431,418	1,426,387	319,825	401,113	729,328	9,588,191
Մնացորդի ճշգրտում	994	(543)	543	159			1,153
Ավելացում		79,527	1,453				80,980
Օտարում		(145)	(3,461)	(56,584)	(462)		(60,652)
Դուրսգրում		(1,461)	(22,755)		(2,040)		(26,256.0)
Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջուն	4,281,114	2,508,796	1,402,167	263,400	398,611	729,328	9,583,416
Կուտակված մաշվածություն							-
Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբուն	300,042	1,180,739	474,586	68,378	143,452	190,197	2,357,394
Ավելացում	267,541	644,906	611,760	206,346	84,056	162,106	1,976,715
Օտարում		(1,497)					(1,497)
Դուրսգրում		(38,224)	(29,880)				(68,104)
Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի վերջուն	567,583	1,787,421	1,054,969	274,724	227,508	352,303	4,264,508
Մնացորդի ճշգրտում		(416)					(416)
Ավելացում	29,474	67,392	46,774	6,895	8,431	16,633	175,599
Օտարում				(56,584)			(56,584)
Դուրսգրում		(1,461)	(22,755)		(2,040)		(26,256)
Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջուն	597,057	1,852,936	1,078,988	225,035	233,899	368,936	4,356,851
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջուն	3,684,057	655,860	323,179	38,365	164,712	360,392	5,226,565
Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջուն	3,712,537	643,997	371,418	45,101	173,605	377,025	5,323,683

Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում	31.03.2017	31.12.2016
Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում	4,866,173	4,946,658
Կապիտալ ներդրումներ բանկի ոչ նյութական ակտիվներում	360,392	377,025
Ընդամենը	5,226,565	5,323,683

2017թ. առաջին եռամսյակի ընթացքում շահագործումից դուրս 5 975 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

2016թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում շահագործումից դուրս 64 466 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

**Ծանոթագրություն
Վաճառքի համար պահպող ակտիվներ**

	31.03.2017	31.12.2016
Բնագանձված գրավ	1,927,153	2,068,421
Ծահագործումից հանված հիմնական միջոցներ	-	-
Ընդամենը	1,927,153	2,068,421

Ծանոթագրություն 21

Այլ ակտիվներ

	31.03.2017	31.12.2016
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	284,601	223,440
Դեֆավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	166,996	121,647
Դեբիտորական պարտքեր ռեզիլենտների և ոչ ռեզիլենտների գծով	32,795	87,650
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	2,881	1,844
Կանխավճարներ նատակարարներին	219,441	85,945
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	190,985	44,897
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Պահեստ	77,216	73,198
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	41,913	23,118
Այլ ակտիվներ	6,454,795	4,596,601
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(11,392)	(35,044)
Ընդամենը	7,460,231	5,223,296

Ծանոթագրություն 22

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	30.09.2016	31.12.2015
ՀՀ կենտրոնական բանկ	998	1,034
ՀՀ բանկերի	671	5,752
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	4,834	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	6,503	6,786
Միջքանակային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ	1,303,124	1,203,024
-Վարկեր	1,303,124	1,203,024
-Ֆինանսական լիգինգ	-	-
-ռեայո(հետգննան) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկերի	3	-
-Վարկեր	-	-
-Ֆինանսական լիգինգ	-	-
-ռեայո(հետգննան) պայմանագրեր	-	-
-սվոպ պայմանագրեր	-	-

-այլ	3	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր	399,796	1,125,728
-վարկեր	399,796	1,125,728
-ֆինանսական լիգինգ	-	-
-ռեպո(հետզննան) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր և վարկանիշ չունեցող բանկեր	-	233,542
-վարկեր	-	160,317
-ֆինանսական լիգինգ	-	-
-ռեպո(հետզննան) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	73,225
Հաշվեգրված տոկոսներ	27,868	7,166
Ընդամենը	1,730,791	2,569,460
Ֆինանսական կազմակերպությունների վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
-ընթացիկ հաշիվներ	894,289	1,044,682
-վարկեր և ավանդներ	47,360,929	50,442,920
-ֆինանսական լիգինգ	27,833	-
-ռեպո(հետզննան) պայմանագրեր	-	-
-այլ	115,823	156,361
-հաշվեգրված տոկոսներ	365,057	820,480
Ընդամենը	48,763,931	52,464,443

Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	50,501,225	55,040,689
---	-------------------	-------------------

31.03.17թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 39 493 231 հազ ՀՅ դրամ չափով վարկ:
31.12.16թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 43 273 470 հազ ՀՅ դրամ չափով վարկ:

Ծանօթագրություն 23

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	31.03.2017	31.12.2016
ՀՅ կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	202,874	333,748
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-վարկեր	1,211,119	1,834,407
-ռեպո(հետզննան) պայմանագրեր	-	-
-այլ	78	78
-հաշվեգրված տոկոսներ	23,913	79,632
Ընդամենը	1,437,984	2,247,865
ՀՅ ռեզիլիանտ իրավաբանական ամձանց, իիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	29,834,296	24,329,469
-ժամկետային ավանդներ	2,349,038	2,857,077
-ռեպո(հետզննան) պայմանագրեր	-	-
-այլ	1,047,055	294,797
-հաշվեգրված տոկոսներ	17,371	69,337
Ընդամենը	33,247,760	27,550,680

Ոչ ռեզիլենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	399,819	624,404
-ժամկետային ավանդներ	-	24,197
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	39	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	-	1,874
Ընդամենը	399,858	650,475
ՀՀ ռեզիլենտ անհատ ձեռնարկատերների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	280,478	235,336
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	25,680	14,259
-հաշվեգրված տոկոսներ	-	662
Ընդամենը	306,158	250,257
ՀՀ ռեզիլենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	11,409,685	14,484,335
-օձՆՅՑ ՀՅԴ	340,191	449,536
-ժամկետային ավանդներ	53,952,126	53,801,637
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	775,501	2,152,432
-հաշվեգրված տոկոսներ	443,466	426,577
Ընդամենը	66,920,969	71,314,517
Ոչ ռեզիլենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	847,263	619,443
-օձՆՅՑ ՀՅԴ	125,228	110,407
-ժամկետային ավանդներ	4,266,578	4,296,749
-այլ	49,395	49,446
-հաշվեգրված տոկոսներ	36,516	32,093
Ընդամենը	5,324,980	5,108,138
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	107,637,709	107,121,932

31.03.17թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 1 784 877 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք միջոցներ::

31.12.16թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 1 801 279 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք միջոցներ:

Բանկի ավանդատուների թվաքանակը

	31.03.2017	31.12.2016
ՀՀ ռեզիլենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	36	63
Ոչ ռեզիլենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	1	1
ՀՀ ռեզիլենտ անհատ ձեռնարկատերների նկատմամբ	-	-
Ոչ ռեզիլենտ անհատ ձեռնարկատերների նկատմամբ	-	-
ՀՀ ռեզիլենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	6,461	9,319
Ոչ ռեզիլենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	159	245
Ընդամենը	6,657	9,628

Ծանոթագրություն 24

Բանկի կողմից թողարկված արժեքներ

	31.03.2017	31.12.2016
Բանկի կողմից թողարկված ավանդային սերտիֆիկատներ	-	-
Բանկի կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեքներ	-	-
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեքներ	3,784,150	3,787,580
Բանկի կողմից թողարկված արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Թողարկված այլ արժեքներ	-	-
Դաշվեգործած տոկոսներ	24,990	25,306
Ընդամենը	3,809,140	3,812,886

28.10.16թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 36 ամիս ժամկետայնությամբ 7 % եկամտաբերությամբ 1 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 80 000 հատ սովորական պարտատոմս:

22.07.16թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 24 ամիս ժամկետայնությամբ 13 % եկամտաբերությամբ 400 000 000 ՀՀ դրամ ընդհանուր արժեքով 40 000 հատ սովորական պարտատոմս:

17.06.16թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 48 ամիս ժամկետայնությամբ 7 % եկամտաբերությամբ 1 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 40 000 հատ սովորական պարտատոմս:

01.12.15թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 36 ամիս ժամկետայնությամբ 7 % եկամտաբերությամբ 2 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 80 000 հատ սովորական պարտատոմս:

26.06.15թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 36 ամիս ժամկետայնությամբ 7.25 % եկամտաբերությամբ 2 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 80 000 հատ սովորական պարտատոմս:

11.06.14թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 48 ամիս ժամկետայնությամբ 8 % եկամտաբերությամբ 1 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 40 000 հատ սովորական պարտատոմս:

Ծանոթագրություն 25

Առևտության նպատակով պահպող պարտավորություն

	31.03.2017	31.12.2016
-Ֆյուչերս	-	-
-Ֆորվարդ	-	-
-օպցիոն	-	-
-սվոպ	-	-
-այլ	-	-
Դեղավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 26 Վճարվելիք գումարներ

	31.03.2017	31.12.2016
Շահաբաժններ	3,478	6,071
Դաշվեգործած հարկային կառավարման պայմանագրերի գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	15,626	53,927
Ընդամենը	19,104	59,998

Ծանոթագրություն

Դետաձգված հարկային պարտավորություն

Դետաձգված հարկային պարտավորություն	31.03.2017	31.12.2016
Դետաձգված հարկային պարտավորություն	325,366	328,383
Դետաձգված հարկային ակտիվ	196,492	177,437
Ընդամենը	128,874	150,946

Ընթացիկ հարկի գույք պարտավորություն

Ընթացիկ հարկի գույք պարտավորություն	31.03.2017	31.12.2016
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գույք	288,540	428,754
Կանխավճարներ շահութահարկի գույք	265,847	306,946
Ընդամենը	22,693	121,808

Ծանոթագրություն 27

Այլ պարտավորություններ

	31.03.2017	31.12.2016
Նշշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	120	120
Նշշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գույք	281,368	27,206
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գույք		
-շահութահարկի գույք	110,678	121,808
-ԱԱՀ-ի գույք	5,033	10,369
-այլ հարկերի ու տուրքերի գույք	116,144	68,211
-սոցիալական ապահովագործյան վճարումների գույք	9,251	8,274
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գույք	577,573	528,228
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	107,416	110,196
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համարման գույք	-	-
Այլ պարտավորություններ	158,582	15,368,849
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	1,366,165	16,243,261

Ծանոթագրություն 28

Կանոնադրական կապիտալ

	31.03.2017	31.12.2016
Սովորական բաժնետոմսեր	8,803,655	8,803,655
Բաժնետոմսերի քանակը	1,760,731	1,760,731
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 1՞՞՞՞՞	5000 դրամ
Արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	-	-
Բաժնեմասեր, փայեր	-	-
Բանկի կողմից ետ գնված բաժնետոմսերի գննան գումարը	-	-
Ետ գնված բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Ընդամենը	8,803,655	8,803,655

Բանկի կողմից արտոնյալ բաժնետոմսեր չեն թողարկվել, և սեփական բաժնետոմսերի ետզնում չի կատարվել:

31.03.2017 p.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
«Ֆլեշ» ՍՊԸ	6,402,640	72.73%	Վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուղ
Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկ	1,596,880	18.14%	միջազգային ֆինանսական գործունեություն
ԷԱԾՆԱԾՈՒՅԹ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ	755,315	8.58%	միջազգային ֆինանսական գործունեություն

31.12.2016 p.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
«Ֆլեշ» ՍՊԸ	6,402,640	72.73%	Վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուղ
Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկ	1,596,880	18.14%	միջազգային ֆինանսական գործունեություն
Քաջազնության և Ազգային բանկ	755,315	8.58%	միջազգային ֆինանսական գործունեություն

Կանոնադրական կապիտալի ավելացում (դրամական միջոցներով)	31.03.2017	31.12.2016
Սովորական բաժնետոմսեր	-	2,416,150
Բաժնետոմսերի քանակը	-	483,230
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ

2016թ. և 2017թ. առաջին եռամսյակում կանոնադրական կապիտալի նվազում հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի հաշվին չի կատարվել:

Ծանոթագրություն 29 Սեփական կապիտալի այլ տարրեր

	31.03.2017	31.12.2016
Եմիսիոն եկամուտ	8,031,745	8,031,745
Ընդամենը	8,031,745	8,031,745

Ծանոթագրություն 30 Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ այլ պարտավորություններ

Պահուստներ	31.03.2017	31.12.2016
-գլխավոր պահուստ	2,700,000	1,500,000
-վերագնահատման պահուստներ	-	-
-այլ պահուստներ	844,341	866,623
Ընդամենը	3,544,341	3,566,623

Ծանոթագրություն 30.1.Բանկի իրավական պարտավորությունները

31.03.2017թ. դրությամբ Բանկը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջմանից շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորությունների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Ծանոթագրություն 30.2 Բանկի հարկային պարտավորությունները

31.03.2017թ. դրությամբ Բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորությունների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Ծանոթագրություն 30.3 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ

	31.03.2017	31.12.2016
Զօգտագործված վարկային գծեր	9,054,485	9,411,479
Տրամադրված երաշխիքներ	320,873	455,859
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	281,368	27,206
Ընդամենը	9,656,726	9,894,544

Ծանոթագրություն 30.4 Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

	31.03.2017	31.12.2016
Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ
<i>Մինչև 1 տարի</i>	-	445,778
<i>1-5 տարի</i>	-	1,255,035
<i>5 տարուց ավել</i>	-	125,065
Ընդամենը	-	1,825,878
	-	522,893
	-	1,418,915
	-	-
	-	1,941,808

Ծանոթագրություն Զբաշխված շահույթ (վճառ)

Զբաշխված շահույթ	31.03.2017	31.12.2016
-ընթացիկ տարվա	190,962	1,089,475
-նախորդ տարվա	12,728,589	11,639,114
Ընդամենը	12,919,551	12,728,589

**Ծանոթագրություն 31
Գործադրներ կապակցված կողմների հետ**

Բանկի հետ կապված անձինք են համարվում բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի հետ կապված անձանց հետ գործադրներն իրականացվել են՝ ելնելով գործող պայմաններից և տոկոսադրույթներից:

Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ

Բանկի հետ կապակցված անձինք 31.12.16թ. և 31.03.17թ. դրությամբ այլ բանկերի նկատմամբ պահանջներ չեն ունեցել:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	31.03.2017				31.12.2016			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցվա ծ անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակց ված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցվա ծ անձինք	ԸՆԴԱԾԵՍԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցվա ծ անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցվա ծ անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցվա ծ անձինք	ԸՆԴԱԾԵՍԸ
Մնացորդը Ժամանակաշրջանի սկզբի դրույթամբ	-	290,875	66,114	356,989	2	398,071	32,911	430,984
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխառություններ	-	77,669	87,501	165,170	73	910,558	1,348,068	2,258,699
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխառություններ	-	102,482	85,955	188,437	75	1,017,754	1,314,865	2,332,694
Մնացորդը Ժամանակաշրջանի վերջի դրույթամբ (համախառն)	-	266,063	67,659	333,722	-	290,875	66,114	356,989
Արժեգույնից պահուստ	-	3,121	908	4,029	-	3,609	898	4,507
Մնացորդը Ժամանակաշրջանի վերջի դրույթամբ	-	262,942	66,751	329,693	-	287,266	65,216	352,482
Տոկոսային Եկամուտ	-	10,318	1,525	11,843	-	50,519	6,437	56,956
Պարտավորությունների հաճախորդների նկատմամբ	31.03.2017				31.12.2016			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցվա ծ անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակց ված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցվա ծ անձինք	ԸՆԴԱԾԵՍԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցվա ծ անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցվա ծ անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցվա ծ անձինք	ԸՆԴԱԾԵՍԸ
Մնացորդը Ժամանակաշրջանի սկզբի դրույթամբ	2,530,862	7,549,939	451,925	10,532,726	9,487,669	5,685,146	637,198	15,810,013
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	23,042,032	4,520,456	663,043	28,225,531	113,681,274	35,263,521	4,326,367	153,271,162
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	22,642,952	8,084,354	620,003	31,347,309	120,638,081	33,398,728	4,511,640	158,548,449
Մնացորդը Ժամանակաշրջանի վերջի դրույթամբ	2,929,942	3,986,041	494,965	7,410,948	2,530,862	7,549,939	451,925	10,532,726
Տոկոսային ծախս	8,818	64,975	4,784	78,577	113,039	185,324	21,904	320,267

Ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	31.03.2017	31.12.2016
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	-
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	-	-
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	-	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-
Տոկոսային եկամուտ	-	-
Պարտավորությունների ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	31.03.2017	31.12.2016
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	824,537	2,081,326
Տարվա ընթացքում ստացված գումարներ	54,886	439,134
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	215,900	1,685,626
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	663,523	834,834
Տոկոսային ծախս	14,725	166,500

Բանկի դեկավարությամբ վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարների նախորդ տասներկու ամիսների համար	31.03.2017	31.12.2016
Բանկի խորհրդին		
- աշխատավարձ	8,352	9,182
- պարզեցում	-	-
-սոց. հատկացումներ	-	-
Բանկի գործադրության մարմնին	-	-
- աշխատավարձ	248,705	248,705
- պարզեցում	5,325	5,325
-սոց. հատկացումներ	-	-
Ընդամենը	262,382	263,212

Ծանոթագրություն 32 Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ

Բանկային գործումներությամբ բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործումներությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաշահերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը եական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կոռում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացնան համար: Բանկի գործումներությունը ենթարկվում է պարտային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպես նաև միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկման ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Բանկի խորհրդին, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Բանկի խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Տնօրինություն

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Ռիսկերի կոմիտե

Ռիսկերի կոմիտեն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի կառավարման ռազմավարության, սկզբունքների, հայցակարգերի, քաղաքականության և սահմանների մշակման ու կիրառման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման կարևոր խնդիրների համար և վերահսկում է դրանց նկատմամբ ընդունած համապատասխան որոշումների կատարումը:

Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է գործընթացների ներդրման և իրականացման համար, որոնք կապված են ռիսկերի կառավարման հետ, որպեսզի ապահովեն կառավարման անկախ գործընթացը:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաշափերի համար: Յուրաքանչյուր բիզնես ստորաբաժանման կազմի մեջ մտնում է ապակենտրոնացված բաժին, որը պատասխանատու է ռիսկերի անկախ վերահսկման համար, այդ թվում սահմանված սահմանաշափերի համեմատ ռիսկի ենթարկվածության չափերի վերահսկումը, ինչպես նաև նոր արտադրանքների և համակարգված գործընթացների ռիսկի գնահատումը: Տվյալ բաժինը նաև ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամրողական տեղեկատվության հավաքը:

Բանկի ֆինանսական ստորաբաժանում

Բանկի ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ողջ ֆինանսական համակարգի համար: Ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին առւղիւտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի առւղիւտի է ենթարկվում ներքին առւղիւտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամրողականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին առւղիւտի բաժնը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է դեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Առւղիւտի կոմիտե:

Ռիսկերի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկի ռիսկերը գնահատվում են այն մեթոդով, որն արտացոլում է ինչպես սպասվող կորուստը, որը հնարավոր է սովորական գործունեության ընթացքում, այնպես էլ անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են փաստացի ամենաշատ կորուստների արժեքը ըստ վիճակագրական մոդելների հիմքի: Մոդելում կիրառվում են նախորդ փորձից ստացված և շտկված հնարավորությունների նշանակությունները, հաշվի առնելով տնտեսական պայամանները: Բանկը նաև մոդելավորում է «Վատագույն դեպքերը», որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաշափերի վրա: Այս սահմանաշափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում

առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Գործունեության բոլոր տեսակների գործով ստացվող տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվությունը բացատրություններով ներկայացվում է Տնօրինությանը, ռիսկերի կոմիտեին և բոլոր բաժինների ղեկավարներին: Դաշվետվությունը պարունակում է տեղեկություններ կրեդիտային ռիսկի համապարփակ չափի, կանխատեսումային կրեդիտային ցուցանիշների, ռիսկի սահմանված սահմանաչափերի բացառությունների վերաբերյալ, արժեքը ներառյալ ռիսկը (VaR), իրացվելիության ցուցանիշների և ռիսկի աստիճանի փոփոխության վերաբերյալ: Յուրաքանչյուր ամիս տրամադրվում է ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկատվություն ըստ բնագավառների, հաճախորդների և աշխարհագրական շրջանների: Եռամսյակային կտրվածքով ավագ ղեկավարող անձնակազմը որոշում է պահուստի ստեղծման անհրաժեշտությունը վարկային կորուստների համար: Տնօրինությունը եռամսյակային կտրվածքով ստանում է ռիսկերի վերաբերյալ մանրամասն հաշվետվություն, որը պարունակում է ամբողջ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը Բանկի ռիսկերի գնահատման և համապատասխան որոշումների կայացման համար:

Բանկի բոլոր մակարդակների համար կազմվում են ռիսկերի վերաբերյալ տարբեր հաշվետվություններ, որոնք տարածվում են, որպեսզի Բանկի բոլոր բաժիններին ապահովեն հասանելիություն ընդհանուր, անհրաժեշտ և ժամանակին համապատասխան տեղեկատվությանը:

Յուրաքանչյուր օր անց է կացվում կարճատև խորհրդակցություն ղեկավարության և Բանկի այլ աշխատակիցների մասնակցությամբ, որտեղ քննարկվում են սահմանված սահմանաչափերի պահպանումը, վերլուծվում է արժեքը ներառյալ ռիսկը VaR, ներդրումները, իրացվելիությունը, ինչպես նաև ռիսկի մակարդակում փոփոխությունները:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույթների, տարադրամների, ակցիաների արժեքի փոփոխության ռիսկի, վարկային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Բանկն ակտիվ կիրառում է ապահովումը, իր պարտքային ռիսկի նվազեցման համար (հավելյալ տեղեկությունը տես ստորև):

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, եթե մի շարք գործներներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ գործներների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաթիվ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

Ծանոթագրություն 32.1 Վարկային ռիսկ

Վարկերի ապահովածությունը

Վարկային պորտֆելի ապահովածությունը հանդիսացող գրավեները ըստ տեսակի տարբերակում ենք՝ անշարժ գույքի գրավ, շարժական գույքի գրավ և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքային մնացորդի գրավ:

Որպես անշարժ գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ՀՀ տարածքում առավել իրացվելի գոտիներում արկա բնակարանները, բնակելի տները, հասարակական նշանակության շինությունները, արտադրական նշանակության շինությունները և հողատարածքները: Դիփորեքային վարկավորման դեպքում բնակարանները և բնակելի տները (այգետնակեները) ապահովագրվում են:

Որպես շարժական գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ավտոտրանսպորտային միջոցները, սարքավորումները, շինարարական տեխնիկան, հոսքագծերը, որոք ունեն շուկայում առավել իրացվելի արժեք:

Ավտոտրանսպորտային միջոցների գրավադրման դեպքում գրավը ապահովագրվում է վարկի մնացորդի չափով:

Որպես ապրանքային մնացորդի և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքների գրավ կարող են հանդիսանալ առավել իրացվելի ապրանքատեսակները, պատրաստի ապրանքները, որոնք չունեն պիտանելիության սեղմ ժամկետներ և շուկայում սպառողների շրջանում ունեն մեծ պահանջարկ:

Որպես գրավ ընդունելի անշարժ գույքի որակական բնութագրիներ կարող են հանդիսանալ վթարայնության կարգավիճակը, շինության արտաքին և ֆիզիկական մաշվածության ցուցանիշները, շինության կառուցման տարեթիվը և կոնստրուկցիան: Շարժական գույքի դեպքում հաշվի է առնվում գույքի ֆիզիկական վիճակը, բռնարկման տարեթիվը, գույքի տեխնիկական հագեցվածությունը և մաշվածությունը: Ապրանքների որակական հատկանիշները որոշելիս հաշվի է առնվում արտադրող ֆիրմայի վարկանիշը և տվյալ ապրանքի պատրաստման ժամանակ օգտագործված նյութերի որակը, շրջանառու միջոցների վրա ունեցած ազդեցության գործոնը:

Գրավի շուկայական արժեքը ազատ մրցակցության պայմաններուն ննանատիա և նույն պարանետրերով վաճառված գույքի համեմատության ժամանակ ստացված արժեքն է: Լիկվիդացիոն արժեքը շուկայում առավել սեղմ ժամկետներուն գրավի արագ իրացման արժեքն է, որը ներկայացնում է առանց շուկայական ռիսկերի գրավի իրացումը: Վարկի տրամադրման ժամանակ որպես վարկի գումարի հաշվարկի հիմք է ընդունվում գրավի գնահատված լիկվիդացիոն արժեքը, ինչով բանկը սահմանափակում է վարկի ժամկետի ընթացքում գրավի արժեքի նվազման ռիսկը: Նշված ռիսկը նվազեցվում է նաև այն հանգամանքով, որ անշարժ և շարժական գույքերի գրավով ապահոված վարկերի դեպքում վարկ/գրավի գնահատված արժեք հարաբերակցությունը չի գերազանցում 80%-ը: Վարկեր տրամադրելիս բանկը մեծ կարևորություն է տալիս վարկառուի նախկինում ունեցած վարկերի սպասարկման պատմությանը, կայուն եկամուտների առկայությանը, նաև ապահոված վարկային պարտավորությանը, քանզի նպատակ ունենալով ձևավորել որակապես կայուն վարկային պորտֆել, վարկերը հնարավորինս բարձր իրացվելի գրավով ապահոված լինելու փաստից բացի, առաջնային նշանակություն ունի վարկառուի պարտաճանաչությունը և վճարունակությունը վարկի սպասարկման առումով, ինչի հետևանքով 2017թ.-ի մարտի 31-ի դրությամբ չաշխատող վարկերը կազմում են ընդհանուր վարկային պորտֆելի 4.6% (5 260 771 հազ.դրամ): Միաժամանակ նշենք, որ 31.03.17թ. դրությամբ վարկային ներդրումները կազմել են 113 508 362 հազ. դրամ՝ 31.12.16թ-ի 106 954 947 հազ. դրամի փոխարեն, այսինքն՝ վարկային ներդրումներն աճել են 6.13%-ով:

Պահուստավորումների համապատասխանությունը

Վարկերի դիմաց պահուստավորումները կատարվում են ՀՀ կենտրոնական բանկի և ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից համատեղ հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբետորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կազմ»-ի համաձայն:

Ռեալ և սվոպ գործարքները

2017թ. առաջին եռամյակի ընթացքում կնքված ռեալ գործարքների ծավալը կազմել է 69 098 558 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամյակի 63 048 827 հազ. դրամի դիմաց՝ նվազելով 8.75%-ով: Տրամադրված սվոպ գործարքների ծավալը՝ 2017թ. առաջին եռամյակում կազմում է 13 591 786 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամյակի 3 319 255 հազ. դրամի դիմաց՝ աճելով 309.48%-ով:

Աշխատակազմը

Բանկի կողմից որակապես կայուն վարկային պերտֆելի ծևավորումը արդյունք է նաև համապատասխան բարձր մասնագիտական պատրաստվածություն ունեցող մասնագետների, ներդրված աշխատանքային էթիկայի և թիմային աշխատելառնի ունակության:

Վերահսկողություն (նոնիտորինգ) և վարկային ռիսկերի հայտնաբերում

Վարկերի սպասարկման բարձր որակը և ժամկետանց վարկերի բացակայությունը արդյունք է նաև վարկերի սպասարկման ընթացքում մշտական վերահսկողության, վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում վարկառուների հետ հարաբերությունների և մշտական կապի պահպաննան, ինչի արդյունքում բանկը մշտապես տեղյակ է վարկառուի ֆինանսական վիճակից և անհրաժեշտության դեպքում արագ արձագանքում է իրավիճակի փոփոխություններին՝ ցուցաբերելով անհրաժեշտ օժանդակություն և խորհրդատվություն իրավիճակի կայունացման համար: Նշված միջոցառումները խիստ նպաստում են ժամանակին վարկային ռիսկերը բացահայտելուն և դրանք նվազեցնելուն կամ խսպառ վնասազերծելուն: Վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում մշտական հսկողություն է իրականացվում նաև վարկի նպատակային օգտագործման, վարկի ապահովման միջոցի՝ գրավի նկատմամբ, ինչը կատարվում է Բանկի համապատասխան ստորաբաժանման աշխատակիցների կողմից: Վարկի նպատակային օգտագործման նոնիտորինգն իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության, վարկի օգտագործման ուղղությունների առանձնահատկությունների, վարկի կանխիկ և անկանխիկ գործադրների և այլն: Անշարժ գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է երեք ամիսը մեկ անգամ, առանձին դեպքերում՝ յուրաքանչյուր վեց ամիսը մեկ: Շարժական գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության՝ առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ:

Եթե շուկայում տեղի է ունեցել գնահատված անշարժ գույքի գների տատանում մոտ 20%-ի չափով, ապա ենելով Բանկի շահերից՝ Բանկը կարող է պահանջել կատարել Գրավի վերագնահատում: Եթե գրավի արժեքը եապես էժանացել է շուկայում, ապա Բանկի պահանջով Վարկառուն առաջարկում է ապահովել լրացուցիչ Գրավով, որը, Բանկի հետ հանաձայնեցնելով, գրավադրվում է իրմանական գրավի հետ միասին:

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը՝ ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության

ՀՀ մարզեր	31.03.2017	31.12.2016
Երևան	90,048,514	82,421,758
Գեղարքունիքի մարզ	1,049,592	980,783
Շիրակի մարզ	3,520,082	3,726,399
Լոռու մարզ	2,399,074	2,474,234
Վայոց Ձորի մարզ	1,419	3,526
Արմավիրի մարզ	3,174,369	3,177,011
Սյունիքի մարզ	285,998	313,697
Տավուշի մարզ	580,169	579,858
Արագածոտնի մարզ	1,135,807	1,099,123
Կոտայքի մարզ	3,218,896	3,764,657
Արարատի մարզ	2,273,040	2,247,954
ԼՂՀ	6,486,646	6,875,728
Ընդամենը	114,173,606	107,664,728

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ
31.03.2017.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀՁԿ երկրներ	Ոչ ՏՀՁԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	25,116,473	692,938	7,525,798	10,388	33,345,597
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,360,097	891,567	899,731	77,306	11,228,701
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Դաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվություններ	111,241,556	69,756	66,735	620	111,378,667
Վաճառքի համար նատչելի ֆինանսական արժեքներ	26,191,864	-	2,731	-	26,194,595
Դետգնան պայմանագրերով գրավադրված արժեքներ	-	-	-	-	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեքներ	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	14,592,623	19,379	1,840	107	14,613,949
Ընդամենը՝ ակտիվներ	186,502,613	1,673,640	8,496,835	88,421	196,761,509
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	9,599,195	53,180	4,351	-	9,656,726
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,007,540	8,103	37,259,947	225,635	50,501,225
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	101,912,871	1,002,048	2,635,980	2,086,810	107,637,709
Բանկի կողմից թողարկված արժեքներ	3,809,140	-			3,809,140
Այլ պարտավորություններ	1,500,413	9,372	4,358		1,514,143
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	120,229,964	1,019,523	39,900,285	2,312,445	163,462,217
Զուտ դիրք	66,272,649	654,117	(31,403,449)	(2,224,024)	33,299,293

* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

31.12.2016.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀՁԿ երկրներ	Ոչ ՏՀՁԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	42,540,055	774,620	5,405,124	1,137	48,720,936
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,835,456	565,586	2,893,890	216,733	16,511,665
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվություններ	104,737,972	90,939	51,040	-	104,879,951
Վաճառքի համար նատչելի ֆինանսական արժեքներ	32,843,307	-	2,715	-	32,846,022
Հետզնան պայմանագրերով գրավադրված արժեքներ	-	-	-	-	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեքներ	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	12,615,463	5,147	7,401	116	12,628,127
Ընդամենը՝ ակտիվներ	205,572,253	1,436,292	8,360,170	217,986	215,586,701
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	9,880,506	9,679	4,359	-	9,894,544
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,803,862	99,927	40,971,281	165,619	55,040,689
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	101,363,319	654,766	2,039,052	3,064,795	107,121,932
Բանկի կողմից բողարկված արժեքներ	3,812,886				3,812,886
Այլ պարտավորություններ	16,425,185	9,144	4,694		16,439,023
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	135,405,252	763,837	43,015,027	3,230,414	182,414,530
Զուտ դիրք	70,167,001	672,455	(34,654,857)	(3,012,428)	33,172,171

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ սեգմենտների և ռիսկայնության

31.03.2017.

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Դաշտավայր/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	107,496,042	35,951	2,366,159	637	987,303	247	529,163	162	9,969,119	1,301
1. Արդյունաբերություն	9,266,328	259	556,997	16	317,278	14	56,434	10	1,160,177	48
2. Գյուղատնտեսություն	1,923,941	1,505	5,201	6	3,131	4	4,912	3	221,976	24
3. Շինարարություն	5,516,473	65	1,243	1			13,337	3	653,849	7
4. Տրանսպորտ և կապ	4,725,374	74	58,144	1					218,347	9
5. Արևոտուր	21,346,490	1,539	195,495	20	84,483	21	24,775	8	2,442,518	147
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	8,922,345	203	4,464	1			141,539	5	1,232,738	28
7. Ֆինանսական հատված	-	-							-	-
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	28,452,893	30,910	1,085,779	562	378,352	193	148,499	125	2,564,362	975
8.1 անշառժ գույքի գրավով	10,787,451	3,017	879,915	273	312,785	100	99,807	47	1,254,479	245
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	179,427	52	9,537	3					52,620	4
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	27,342,198	1,396	458,836	30	204,059	15	139,667	8	1,475,151	63
Դերխորական պարտքեր	4,699,199	19,770	341	39	69	11	935	16	249,059	321
Ինվեստիցիոն արժեքրեթ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Դետաշվեկռային հողվածներ, այդ թվում՝	9,648,726	9,013	1,902	42	5,765	13	333	11	-	-
Երաշխիքներ	320,873	28	-	-	-	-	-	-	-	-
ակրեդիտիվներ	281,368	2	-	-	-	-	-	-	-	-

31.12.2016

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Նսկող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	99,902,933	35,119	3,205,175	767	1,232,576	232	539,267	185	8,640,602	1,215
1. Արդյունաբերություն	10,739,932	264	933,355	33	108,134	12	4,672	3	1,112,181	41
2. Գյուղատնտեսություն	1,796,126	1,389	7,045	10	6,538	2	328	1	216,625	25
3. Շինարարություն	2,320,950	50	2,106	1	19,637	2	3,757	1	655,194	8
4. Տրամապորտ և կապ	4,988,535	89	-	-	-	-	22,817	3	100,291	4
5. Արևոտք	23,856,745	1,600	320,038	44	58,375	13	53,335	14	2,354,615	147
6. Քանրային սննդանու և սպասարկման այլ ոլորտներ	7,819,690	197	609	1	246,258	5	194,340	9	1,332,141	47
7. Ֆինանսական հատված	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	23,148,201	30,178	1,229,813	634	393,418	183	184,227	143	2,311,843	920
8.1 անշարժ գույքի գրավով	12,649,191	3,423	1,111,265	392	321,138	102	130,869	58	1,198,793	247
8.2 ավտոմերենայի գրավով	214,219	63	-	-	8,839	3	14,528	2	132,029	11
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	25,232,754	1,352	712,209	44	400,216	15	75,791	11	557,712	23
Դերխորական պարտքեր	535,358	18,939	258	16	213	12	7,427	66	262,666	317
Ինվեստիցիոն այլ ժամանակաշրջաններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Դետաշվեկռային հողվածներ, այդ թվում՝	9,887,887	9,312	6,147	36	95	12	415	13	-	-
Երաշխիքներ	455,859	41	-	-	-	-	-	-	-	-
ակրեդիտիվներ	27,206	1	-	-	-	-	-	-	-	-

ଇନ୍ଦ୍ରିୟରେ ପାଇଁ କିମ୍ବା ଅଧିକ ପରିମା ଜାଗା ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିଲା

31.03.2017

31.12.2016

Ծանոթագրություն 32.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույթները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Առևտրային պորտֆելի շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է VaR մեթոդով, որը արտացոլում է ռիսկի փոփոխականների միջև կախվածությունը: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի գգալի այլ կենտրոնացումներ:

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Խորհրդական սահմաններ է ռիսկի ընդունելի սահմանչափերը: Բանկը կիրառում է VaR (ռիսկային արժեքի) մեթոդը գնահատելու համար շուկայական ռիսկը և հնարավոր կորուստները՝ հիմնվելով մի շարք չափանիշների և շուկայի պայմանների փոփոխությունների մասին ենթադրությունների վրա: VaR-ը մեթոդ է, որն օգտագործվում է ֆինանսական ռիսկը չափելու համար՝ գնահատելով հնարավոր բացասական փոփոխությունը պորտֆելի շուկայական արժեքում որոշված վստահության մակարդակի և նշված ժամկետի համար: Բանկն օգտագործում է ամբողջական ոչ գծային VaR մոդել տոկոսադրույթների, գների տարբերությունների և տատնումների ռիսկերի համար: Այս հաշվարկները հիմնված են Մոնտե-Կառլոյի սիմուլացիաների վրա՝ ստացված փոփոխությունների/փոխազդեցությունների մատրիցայից: Արտարժույթի փոխարժեքների հետ կապված VaR-ի համար Բանկն օգտագործում է փոփոխությունների/փոխազդեցությունների մոդելը: Կապիտալի գործիքներին բնորոշ ռիսկը չափվում է օգտագործելով միագործոն մոդելը:

VaR մեթոդի նպատակները և սահմանափակումները

Բանկն օգտագործում է սիմուլացիոն մոդելներ առևտրային պորտֆելի շուկայական արժեքում փոփոխությունները գնահատելու համար, որոնք հիմնված են նախորդ հինգ տարիների պատճական տվյալների վրա: VaR մոդելները նպատակ ունեն չափել շուկայական ռիսկը նորմալ շուկայական միջավայրում: Մոդելը ենթադրում է, որ ռիսկի գործոններում յուրաքանչյուր փոփոխություն, որը ազդում է նորմալ շուկայական միջավայրի վրա, ենթարկվում է նորմալ բաշխման: Բաշխումը հաշվարկվում է օգտագործելով երկրաչափական պրոգրեսիվ կշռված պատճական տվյալներ: VaR-ի օգտագործումն ունի սահմանափակումներ, որովհետև այն հիմնված է պատճական կորելիացիաների և շուկայական գների տատանումների վրա և ենթադրում է, որ ապագա գնային փոփոխությունները կենթարկվեն վիճակագրական բաշխման: Այն պատճառով, որ VaR-ը տեղեկատվության տրամադրման զգալիորեն կախված է պատճական տվյալներից և չի կարող հստակորեն կանխատեսել ռիսկի գործոններում ապագա փոփոխությունները, շուկայական մեծ փոփոխությունների հավանականությունը կարող է թերագնահատված լինել, եթե ռիսկի գործոնների փոփոխությունները չհամընկնեն նորմալ բաշխման ենթադրության հետ: VaR-ը կարող է նաև թերագնահատված կամ գերազանահատված լինել կապված ռիսկի գործոնների վերաբերյալ ենթադրությունների և նման գործոնների միջև հարաբերությունների հետ որոշ գործիքների համար: Չնայած, որ դիրքերը կարող են փոխվել օրվա ընթացքում, VaR-ը միայն ներկայացնում է պորտֆելների ռիսկը յուրաքանչյուր գործառնական օրվա փակման դրությամբ, և այն չի հաշվարկում այն վնասները, որոնք կարող են տեղի ունենալ 99% վստահության մակարդակից դուրս:

Գործնականում, ընթացիկ առևտրային արդյունքները կարող են տարբերվել VaR-ի հաշվարկներից և, մասնավորապես, հաշվարկը չի տրամադրում շահույթների և վնասների վերաբերյալ էական տեղեկատվություն անկայուն շուկայի պայմաններում: VaR մոդելների արժանահավատությունը որոշելու համար, ընթացիկ արդյունքները ապարերաբար վերահսկվում են VaR հաշվարկների համար օգտագործվող ենթադրությունների և չափանիշների ճշմարտացիությունը ստուգելու համար: Շուկայական ռիսկի դիրքերը նույնպես ենթարկվում են պարերական սրբես թեստերի, համոզված լինելու համար, որ Բանկը կոհմակայի արտակարգ շուկայական իրադրություններին:

VaR Ենթադրություններ

Բանկի չափած VaR-ը 99% վսիատությամբ գնահատում է պոտենցիալ վնասը, որ չի սպասվում որ կգերազանցվի, եթե ընթացիկ շուկայական ռիսկի դիրքերը անփոփոխ մնան մեկ օրվա ընթացքում: 99% վստահության միջակայքի օգտագործումը նշանակում է, որ մեկ օրվա կտրվածքով, VaR-ի արժեքը գերազանցող վնասները պետք է լինեն միջինում ոչ հաճախ քան հարյուր օրը մեկ անգամ:

Քանի որ VaR-ը Բանկի շուկայական ռիսկի կառավարման բաղկացուցիչ մասն է, բոլոր առևտրահյին գործառնությունների համար սահմանվել են VaR սահմանաշափեր, և ռիսկի չափերը վերանայվում են ամեն օր դեկավարության կողմից:

Արտադրութային ռիսկ

Բանկը արտադրութային ռիսկի հաշվարկն իրականացնում է Վա՛՛ մեթոդաբանության համաձայն: Այդ նպատակով վերցվում են արտադրութային փոխարժեքների համապատասխան ժարքերը և արտադրութային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Հաշվարկվում է արտադրության փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը և արտադրութային Վա՛՛-ը (99% վստահության մակարդակի պայմաններում), որի հիման վրա հաշվարկվում է Բանկի տվյալ օրվա արտադրութային ռիսկը:

31.03.17.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտադրույթ*	II խմբի արտադրույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	14,675,059	17,967,212	703,326	33,345,597
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,362,297	5,402,803	463,601	11,228,701
Արևորային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	31,304,095	80,074,572	-	111,378,667
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական արժեթղթեր	20,904,065	5,290,530	-	26,194,595
Հետզնան պայմանագրերով գրավարդված արժեթղթեր	-	-	-	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	12,356,583	2,256,355	1,011	14,613,949
Ընդամենը՝ ակտիվներ	84,602,099	110,991,472	1,167,938	196,761,509
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	4,133,143	5,517,999	5,584	9,656,726
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,965,078	37,534,782	1,365	50,501,225
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	31,764,946	75,588,892	283,871	107,637,709
Վճարվելիք գումարներ	19,104	-	-	19,104
Բանկի կողմից բողարկված արժեթղթեր	409,822	3,399,318	-	3,809,140
Այլ պարտավորություններ	1,110,374	384,640	25	1,495,039
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	46,269,324	116,907,632	285,261	163,462,217
Զուտ դիրք	38,332,775	(5,916,160)	882,677	33,299,292

**Արտարժութային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների
31.03.2017**

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
<u>Ֆորվարդային գործիքների գծով</u>	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
-պահանջներ	-	-	-	-
<u>Սկզբանի գծով</u>	-	-	-	-
- ձեռնադրական գործիքներ	-	6,094,577	-	6,094,577
-ձեռնադրական գործիքներ	3,411,065	2,594,632	-	6,005,697
<u>Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների</u>	3,411,065	(3,499,945)	-	(88,880)
<u>Զուտ բաց դիրք*</u>	41,743,840	(9,416,105)	882,677	33,210,412

31.12.2016

Հողվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կամխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	25,354,319	22,590,860	775,757	48,720,936
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,553,205	8,587,041	371,419	16,511,665
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	26,459,152	78,420,799	-	104,879,951
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական արժեքներ	28,601,437	4,244,585	-	32,846,022
Հետզօնման պայմանագրերով գրավադրված արժեքներ	-	-	-	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեքներ	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	12,492,476	137,021	-	12,629,497
Ընդամենը՝ ակտիվներ	100,460,589	113,980,306	1,147,176	215,588,071
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հողվածներ	2,966,787	4,517,863	12,251	7,496,901
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,409,854	41,629,590	1,245	55,040,689
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	33,019,803	73,756,876	345,253	107,121,932
Վճարվելիք գումարներ	59,998	-	-	59,998
Բանկի կողմից բոլարկված արժեքներ	409,966	3,402,920	-	3,812,886
Այլ պարտավորություններ	16,234,651	144,363	11	16,379,025
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	63,134,272	118,933,749	346,509	182,414,530

Զուտ դիրք	37,326,317	(4,953,443)	800,667	33,173,541
-----------	------------	-------------	---------	------------

**«I խմբի արտարժույթի» կազմում ներառված են՝ ԱՄՆ դոլար, ԵՎՐՈ, Անգլիական ֆունտ ստեղլինգ, Շվեյցարական ֆրանկ, ճապոնական իեն:

** «II խմբի արտարժույթի» կազմում ներառված են՝ Ռուսաստանյան ռուբլի, Ուկրաինական գրիվնա, ՄԱԷ դիրիխամ, Վրացական լարի:

Արտարժութային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների

31.12.2016

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	94,518	-	-	94,518
-պահանջներ	-	91,172	-	91,172
Սվոպերի գծով	-	-	-	-
- ձեռնադրական գործիքներ	-	3,485,534	-	3,485,534
-ձեռնադրական գործիքներ	-	3,329,300	-	3,329,300
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	(94,518)	(65,062)	-	(159,580)
Զուտ բաց դիրք*	37,231,799	(5,018,505)	800,667	33,013,961

Տոկոսադրույթի ռիսկ

Տոկոսադրույթի փոփոխման ռիսկի գնահատում

2017 թ. առաջին եռամսյակում տոկոսադրույթի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների միջին կուտակային ծեղքվածքը բացասական է՝ 31 357 816 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի բացասական՝ 15 050447 հազ. դրամի դիմաց, այսինքն՝ բանկի զգայունությունը ըստ ակտիվների նվազել է: Միջին կուտակային ծեղքվածքը 2017թ-ի առաջին եռամսյակում նախորդ եռամսյակի համեմատ նվազել է՝ 16 307 369 հազ. դրամով:

31.03.2017թ-ի դրությամբ տոկոսադրույթի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցությունը՝ 31.12.2016թ.-ի համամատ նվազել է՝ 8.18 տոկոսային կետով՝ կազմելով 83.44% նախորդ եռամսյակի 91.62%-ի դիմաց:

Տոկոսադրույթի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ծեղքվածքը և դրանց հարաբերակցության դիմամիկան՝ 2016թ.-2017թ.

ԱՍՍԱԹԻՎ	ԿՈՒՏԱԿԱՅԻՆ ԾԵՂՔՎԱԾՔ	ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅԹԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԶԳԱՅՈՒՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ և ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՐԱԲԵՐԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ (%)
31.01.16.	(17,659,499)	83.95
29.02.16.	(21,798,122)	80.57
31.03.16.	(19,090,545)	82.75
31.04.16.	(15,300,226)	85.65
31.05.16.	(13,840,761)	86.92
30.06.16.	(10,153,400)	90.45
31.07.16	(3,299,533)	96.93
31.08.16.	(2,230,168)	97.89
30.09.16.	(3,490,345)	96.74
31.10.16.	(1,364,030)	98.70
30.11.16.	(3,631,815)	96.64
31.12.16.	(40,155,496)	79.51
31.01.17.	(40,155,496)	79.51
28.02.17.	(46,339,719)	76.66
31.03.17.	(7,578,233)	94.15

Բանկը յուրաքանչյուր ամսվա (միջին օրական կտրվածքով) հաշվարկում է ներգրավված միջոցների (ռեսուրսների) արժեքը՝ կիրառելով սեփական մերողաբանությունը: Հաշվարկը իրականացվում է նաև առանձին՝ ըստ ժամկետային և ցանկանաց ներգրավված միջոցների: Արդյունքները յուրաքանչյուր ամիս քննարկվում են՝ բանկի ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի կողմից, և կիրառում են տեղաբաշխված միջոցների արժեքի (տոկոսադրույթի) որոշման համար:

31.03.2017

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	իցում	ներտար	իցում	ներտար	իցում	ներտար	իցում	ներտար	իցում	ներտար	իցում	ներտար
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմանը, այդ թվում -վարկեր -ավանդ - հետզն.պայմանագ. -այլ	5,233,620	4,737,009	-	1,566,108	-	845,939	-	237,605	7,908	266,258	2,238	5,337
	-	1,025,414	-	1,566,108	-	845,939	-	237,605	7,908	266,258	2,238	5,337
		3,711,595										
	5,233,620		-									
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր, փոխատվություններ, այդ թվում - վարկեր - ֆատկորինգ - լիզինգ - հետզնման պայմանագրեր	6,775,544	13,229	1,555,626	214,223	1,796,819	537,926	2,296,169	11,541,366	8,437,967	14,156,676	10,441,970	53,611,152
	66,743	13,229	1,519,676	214,223	1,784,035	537,926	2,296,169	11,541,366	8,437,967	14,146,512	10,420,758	53,569,989
			35,950		12,784						1,078	
											10,164	20,134
												41,163
	6,708,801		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վաճառքի համար նատելի արժեքներ, այդ թվում - »ՀԻՅԻՆԱՅՈՒ»՝ ձեռնուն - ահինչան	-	-	590,145	-	495,112	-	4,439,926	-	13,789,826	4,666,265	1,500,545	624,265
	-	-	590,145	-	495,112	-	4,439,926	-	13,789,826	4,666,265	1,500,545	624,265
Ծանոթագրություններ												
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	23,713	9,082	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՅ ¹³ Ս»ՅԱ	12,032,877	4,759,320	2,145,771	1,780,331	2,291,931	1,383,865	6,736,095	11,778,971	22,235,701	19,089,199	11,944,753	54,240,754

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝												
- Վարկեր	590,208	305,079	-	227,502	600,893	173,463	1,208,498	484,728	4,183,255	21,166,240	6,252,040	15,160,153
- ավանդներ	-	-	-	227,502	-	173,463	-	-	1,224,569	20,633,027	6,252,040	15,160,153
- ավանդներ	590,208	305,079	-	-	600,893	-	1,208,498	484,728	2,958,686	533,213	-	-
-հետգննան պայմանգրեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝												
- Վարկեր	18,837,859	24,648,565	36,313	207,562	237,047	549,304	4,578,880	26,756,563	6,497,325	23,695,295	20,271	30,209
- ավանդներ	-	-	-	-	-	-	-	-	1,235,032	-	-	-
- այլ	18,837,859	24,406,840	36,313	167,919	237,047	549,304	4,578,880	26,756,563	5,262,293	23,695,295	20,271	30,209
- այլ		241,725		39,643								
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝												
- այլ պարտասովներ	-	-	-	-	-	-	-	-	409,822	3,399,318	-	-
Ներգրաված այլ միջոցներ	-	-	-	-	-	-	-	-	409,822	3,399,318	-	-
Ընդամենը	19,428,067	24,953,644	36,313	435,064	837,940	722,767	5,787,378	27,241,291	11,090,402	48,260,853	6,272,311	15,190,362
Զուտ դիրք	(7,395,190)	(20,194,324)	2,109,458	1,345,267	1,453,991	661,098	948,717	(15,462,320)	11,145,299	(29,171,654)	5,672,442	39,050,392

Հողվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	Դրամ	Արտադրություն	Դրամ	Արտադրություն	Դրամ	Արտադրություն	Դրամ	Արտադրություն	Դրամ	Արտադրություն	Դրամ	Արտադրություն
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝ -վարկեր -ավանդ -հետզն.պայմանագ. -այլ	7,463,960	2,756,221	-	588,376	-	3,073,913	-	133,375	9,858	447,372	14,526	5,414
	-	968,329	-	588,376	-	3,073,913	-	133,375	9,858	447,372	14,526	5,414
		1,787,892										
	7,463,960	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորհներին տրված վարկեր, փոխառվություններ, այդ թվում՝ - վարկեր - Փատկորինգ -լիզինգ -հետզն.պայմանագ. -այլ	1,826,478	19,699	854,266	145,301	2,162,847	628,767	1,765,404	10,759,964	9,498,386	13,865,751	10,351,771	53,001,317
	1,483,600	19,699	815,361	145,301	2,162,847	628,767	1,765,404	10,757,190	9,475,330	13,807,335	10,351,771	53,001,317
			38,905									
	-	-	-	-	-	-	-	-	23,056	58,416	-	-
	342,878	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեքթթեր, այդ թվում՝ - երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	-	-	3,552,142	-	3,743,190	-	18,274,709	3,635,265	2,944,275	607,949
	-	-	-	-	3,552,142	-	3,743,190	-	18,274,709	3,635,265	2,944,275	607,949
Թ»Ի-ԿԱՐ ա՞՛ՆԱՐ -ՐՅԱՌՅԱՆ ՅԱՌԱ»Ն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	23,092	9,031	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	9,313,530	2,784,951	854,266	733,677	5,714,989	3,702,680	5,508,594	10,893,339	27,782,953	17,948,388	13,310,572	53,614,680

Պարտավորությունները բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝ - վարկեր	609,711	452,977	-	-	941,830	1,604,669	1,300,361	493,303	4,295,300	23,402,495	6,153,301	15,550,183
	-	-	-	-	-	1,289,575	-	-	1,327,002	22,870,754	6,153,301	15,550,183
	609,711	452,977	-	-	941,830	315,094	1,300,361	493,303	2,968,298	531,741	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորությունների հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝ - վարկեր	20,458,552	20,465,822	50,250	86,472	406,104	782,620	4,851,039	28,406,078	6,274,091	22,795,791	20,864	1,482,109
	-	-	-	-	-	-	-	-	1,914,038	-	-	-
	20,458,086	20,461,138	50,250	77,790	404,530	753,798	4,763,759	28,188,993	4,360,053	22,793,859	19,570	29,053
	466	4,684	-	8,682	1,574	28,822	87,280	217,085	-	1,932	1,294	1,453,056
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝ - այլ պարտասումներ	-	-	-	-	-	-	-	-	409,966	3,402,920	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	409,966	3,402,920	-	-
Ներգրաված այլ միջոցներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	21,068,263	20,918,799	50,250	86,472	1,347,934	2,387,289	6,151,400	28,899,381	10,979,357	49,601,206	6,174,165	17,032,292
Զուտ դիրք	(11,754,733)	(18,133,848)	804,016	647,205	4,367,055	1,315,391	(642,806)	(18,006,042)	16,803,596	(31,652,818)	7,136,407	36,582,388

Տոկոսադրույթի ռիսկն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույթների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Տոկոսադրույթի ռիսկի հաշվարկման համար կիրառվում է «Տոկոսադրույթի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքածքի մոդելը» (GAP մոդել), որը հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույթի նկատմար զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարրերություն: Տոկոսադրույթի փոփոխությունների նկատմամբ բանկի զգայունությունը գնահատելու համար հաշվարկվում է «ճեղքածքի հարաբերակցություն» (GAP/ASSETS) ցուցանիշը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքածքի հարաբերությունը ակտիվներին:

Տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների միջին տոկոսադրույթներ

Նորվածի անվանումը	31.03.2017		31.12.2016	
	ՀՀ դրամ	ՀՀ դրամ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	6.51	2.76	7.03	3.3
- միջքանկային վարկեր	-	1.00	-	1.00
- միջքանկային ռեպո	-	-	-	-
- միջքանկային սվոպ	-	1.50	-	1.50
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ	13.17	10.95	16.49	10.28
Առևտորային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեքներ	7.86	6.10	7.28	6.61
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեքներ	-	-	-	-
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8.74	5.16	8.83	5.6
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	11.39	6.75	11.39	6.98
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեքների գծով	13.00	7.14	13.00	7.14

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների պատճառով Բանկի ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության և դրա հետևանքով ֆինանսական կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Ծանոթագրություն 32.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիության ռիսկը Բանկի կորուստներ կրելու և/կամ ստանձնած պարտավորությունների չկատարելու հավանականությունն է, որն առաջանում է ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների ժամկետային կառուցվածքի ճեղքածքի կամ ակտիվների վաճառքի սահմանափակ կամ ոչ շահավետ հնարավորությունների արդյունքում:

Իրացվելիության ռիսկը պարունակում է ռիսկերի հետևյալ երկու տեսակները՝ 1.Արժութային ռիսկ, որն առաջանում է արժույթի շուկայական փոխարժեքի տատանման հետևանքով և իրենից ներկայացնում է արժութային փոխարժեքների տատանումներից առաջացող դրամական կորուստների հավանականությունը:

2. Տոկոսադրույթի ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույթների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար Բանկը կիրառում էն Բանկի Վարչությունը, Ակտիվների և պահպների կառավարման հանձնաժողովը և Գնճապետը՝ Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված իրավասությունների շրջանակներում և կարգով:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար Բանկը կիրառում է հետևյալ մեթոդները՝

1. Վերլուծվում են իրացվելիության ռիսկի սահմանափակման նպատակով Բանկում սահմանված ցուցանիշները և գնահատվում են դրանց նակարդակները.
2. Պարբերաբար դիտարկվում են Բանկի հաշվեկշի կառուցվածքի փոփոխման միտումները, դրամական հոսքերի փաստացի և կանխատեսվող ծավալները, որի հիման վրա գնահատվում է իրացվելիության ռիսկը.
3. Իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման և պակասորդի ներգրավման գործընթացի արդյունավետության վերլուծություն և գնահատում.
4. Բանկի պարտավորությունների (այդ թվում՝ ավանդային բազայի) բազմազանեցման (դիֆերաժիկացիայի) նակարդակի վերլուծություն և գնահատում

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման և սահմանափակման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմատիվները՝

1. Բանկում կանխիկ դրամական միջոցների և ակտիվների նվազագույն հարաբերակցությունը (3%)
2. Բանկի արտարժութային բաց դիրքի առավելագույն սահմանաչափը.
3. Բանկի ընդհանուր իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (25%)
4. Բանկի ընթացիկ իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (65%)
5. Ֆինանսավորման աղյունների կենտրոնացումների սահմանափակումները.
6. Բանկի կողմից տրամադրվող վարկային գծերի ընդհանուր ծավալ և Բանկի ընդհանուր կապիտալ առավելագույն հարաբերակցությունը (60%):

Իրացվելիության ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի բանակական վերլուծություն և ռիսկի բանակական գնահատական

Իրացվելիության ռիսկի ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Վարչության կողմից, որը՝

1. Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված քաղաքականություններով և կանոնակարգերով տրված իրավասությունների սահմաններում ապահովում է իրացվելիության կառավարման առնչվող սահմանաչափերի պահպանումը.

2. Հսկողությունը է սահմանում և միջոցներ ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապատճենի համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպաննան նկատմամբ.

3. Ըննարկում և խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ ներքին իրավական ակտերը:

Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պահպների կառավարման հանձնաժողովը, որը՝

1. Ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման, պակասորդի ներգրավման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ.

2. Կարճաժամկետ (մինչև 3 ամսվա կտրվածքով) ռեսուրսների ներգրավման և տեղաբաշխման փաթեթի կառուցվածքի փոփոխության հետ կապված ընդունում է որոշումներ՝ հիմնվելով Բանկի անցած ժամանակաշրջանի գործունեության վերլուծության, կարճաժամկետ և միջին ժամկետի կանխատեսումների արդյունքների վրա.

3. Ընդունում է որոշումներ Բանկի ընդհանուր դրամային և արտարժութային իրացվելիության ապահովման վերաբերյալ

4. Ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման ոլորտում Բանկի քաղաքականության իրագործումը:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարմանն առնչվող օպերատիվ, ամենօրյա խնդիրները յուրաքանչյուր օր Գանձապետի ներկայացմանը քննարկվում են Բանկի Գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների դեկանների (Գլխավոր հաշվապահի, Դիմինգ կենտրոնի տնօրենի, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման, Ռազմավարության, մերորդլոգիայի և ռիսկերի գնահատման վարչությունների պետերի) մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ։

Բանկի իրացվելիության ռիսկի ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը, որը՝

- համակարգում է Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքը, որոնց գործառնություններն ազդում են իրացվելիության նակարդակի վրա, հսկում է ներբանկային դրամաշրջանառությունը

- ամփոփում և վերլուծում է իրացվելիության ճակարդակի, դրամարկղային գործառնությունների վերաբերյալ պատասխանատու ստորաբաժանումների ամենօրյա տեղեկատվությունը և նախապատրաստում է միջոցների կառավերման վերաբերյան առաջարկություններ
- ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման վերաբերյալ Բանկի Վարչության, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի որոշումների, Գործադիր տնօրենի հանձնարարականների կատարումը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար վերահսկվում են հետևյալ ցուցանիշները՝

- ՀՅ կենտրոնական բանկում թղթակցային հաշիվների և պարտադիր պահուստների միջոցները և ներդրված ավանդները
- Թանկարժեք մետաղների բանկային (ստանդարտացված) ձուլակտորները
- ՀՅ պետական պարտասոմերը՝ ընթացիկ (շուկայական) արժեքով՝ բացառությամբ գրավադրված, ուղարկածայնագրերով վաճառված արժեթղթերի
- ՌԵԳԻԴԵՆՏ և օտարերկրյա բանկերում թղթակցային հաշիվների մնացորդները
- Միջոցների ներգրավումը
- Մարմարված վարկերի մարումը
- Ակտիվների վաճառքը
- Տոկոսային և ոչ տոկոսային եկամուտները

-Նախկինում անհուսալի ճանաչված և Բանկի հաշվեկշռից դուրս գրված ակտիվների վերադարձը:

Բանկի իրացվելիության ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Բանկի Վարչության կողմից, որը վերահսկողություն է սահմանում և անհրաժեշտության դեպքում միջոցներ է ծերնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պյանավորված ակտիվապահվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ:

Բանկի իրացվելության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ծևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը (այսուհետ՝ ԱՊԿՅ), որն ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի/պակասորդի, ներգրավման/տեղաբաշխման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:

Բանկի իրացվելիության կառավարման ամենօրյա, ընթացիկ խնդիրները քննարկվում են Բանկի գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների նեկավարների մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության օպերատիվ, ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը՝ ղեկավարվելով սույն Կարգով, Բանկի Վարչության, ԱՊԿՅ-ի որոշումներով և հանձնարարականներով: Ներգրավման գործառնություններ իրականացնելիս հաշվի են առնվում ամենամյա բյուջեով սահմանված ռեսուրսների ծավալային համամասնությունները, կանխատեսվում են ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցներն ըստ ժամկետայնության, ըստ տեսակների՝ զգտելով հնարավորինս տարբերակել և նվազեցնել ռիսկը:

Ակնթարթային իրացվելիությունը կառավարելիս նորմավորվում է նոստրո թղթակցային հաշիվների և դրամարկի ռեսուրսների հարաբերակցությունը հաճախորդների ցախանց հաշիվների մնացորդների նկատմամբ /20%-ից ոչ պակաս/, որը գնահատվում է փաստացի և վիճակագրական տվյալների կանխատեսման հիման վրա, կարգավորվում է միջքանկային գործառնությունների միջոցով և հաշվարկվում է ամսվա կտրվածքով միջին օրեկան ցուցանիշի միջոցով: Ընթացիկ իրացվելիության ռիսկը կառավարելիս օգտվելով փաստացի և կանխատեսվող ցուցանիշների օրական շարժից՝ կիրառվում են համապատասխան վճարային օրացույցներ՝ հիմք ընդունելով հետևյալ չափանիշները:

-Բանկի վճարահաշվարկային օրական պարտավորությունները,

-Դրամական հոսքերի օրական շարժը,

-Վարկերի, ավանդների, արժեքորերի հետ կապված գործառնությունների օրական շարժը:

Ապահովում է Բանկի ազատ ռեսուրսների վերաբաշխումը եկամուտ ծևավորող կենտրոնների միջև՝ հսկողություն սահմանելով և կառավարելով ներբանկային դրամաշրջանառությունը:

Բանկի վճարային դիրքի հսկումը՝ իրացվելի ակտիվների գումարի համապատասխանությունը վճարահաշվարկային պահանջարկին օրական և առաջիկա շաբաթվա կտրվածքով, իրականացնում է Գանձապետը:

Բանկի ընդհանուր իրացվելիության և ամենամյա բյուջեով հաստատված ակտիվապահվային համամասնությունների պահպանման հսկողությունն իրականացվում է Բանկի Ուազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը ամսական կտրվածքով վերլուծում է շեղումները և ներկայացնում կարչության քննարկմանը:

Բանկի արտարժության դիրքի՝ գործող նորմատիվային դաշտին համապատասխանության հսկողությունն իրականացնում է Բանկի Դիլինգային կենտրոնը:

Բանկի իրացվելիության կառավարման նպատակով նոր գործիք կիրառելիս պատասխանատու ստորաբաժանումների կողմից սահմանված կարգով հաստատման են ներկայացվում անհրաժեշտ ընթացակարգերը և ներքին հսկողությունը, որով պետք է սահմանվեն գործիք մկարագրությունը, նոր գործիքից հնարավոր կորուստների վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով Բանկի իրացվելիության և ընդհանուր կապիտալի մակարդակները, ինչպես նաև այդ գործիքի գծով ռիսկերի գնահատման, հսկման

և

մոնիթորինգի

գործընթացը:

31.03.2017թ.

Նորվածի անվանումը	Զաշխատող		Մարմանը մնացել է							Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետամց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 1 ամիս	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ											
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացողներ ՀՀ ԿԲ- ում	-	-	32,795,597	-	-	-	-	-	-	550,000	33,345,597
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	1,286,731	7,978,875	1,150,965	274,241	62,132	151,966	3,268	320,523	11,228,701
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	520,629	3,361,998		9,685,248	9,370,690	9,810,463	13,358,009	45,877,520	19,394,110		111,378,667
Արժեքներ, այդ թվում՝ - առևտորային նպատակով պահպող	-	-	-	4,075,318	3,125,631	505,412	375,177	16,820,85 3	1,203,693	88,511	26,194,595
- վաճառքի համար նատչելի - ռեար համաձայնագրով վաճառված	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ պահանջներ		590	1,932,589	5,526,552	-	-	-	1,182,179	5,971,539	500	14,613,949
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	520,629	3,362,588	36,014,917	27,265,993	13,647,286	10,590,116	13,795,318	64,032,518	26,572,610	959,534	196,761,509
Այդ թվում՝											
I խմբի արտարժույթով	417,642	3,023,304	20,847,209	4,531,183	6,875,707	7,852,146	10,156,640	43,286,359	13,680,759	320,523	110,991,472
II խմբի արտարժույթով	-	2	1,039,962	127,974	-	-	-	-	-	-	1,167,938
Այդ թվում՝											
Փոփոխվող տոկոսադրույթներով	-	-	58,466	74,389	157,620	639,809	2,103,016	7,002,647			10,035,947
Ֆիրսված տոկոսադրույթներով	517,929	3,305,505	5,297,014	23,389,357	10,302,395	9,370,519	11,600,634	56,641,672	20,438,025	-	140,863,050
Անտոկոս	2,700	57,083	30,659,364	3,802,320	3,187,271	579,788	91,668	388,199	6,157,920	936,199	45,862,512

Պարտավորությունների մարման ժամկետայինության վերաբերյալ											
Պարտավորությունների բանկերի և այլ ֆին. կազմ. մկաննամբ	-	-	942,860	881,271	2,317,290	3,314,369	10,221,332	29,164,051	3,660,052	-	50,501,225
Պարտավորությունների հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	-	-	44,775,326	6,306,738	13,120,835	17,336,982	24,120,598	1,950,978	26,252	-	107,637,709
- ցագահանջ ավանդներ	-	-	44,775,326	-	-	-	-	-	-	-	44,775,326
- ժամկետային ավանդներ			6,306,738	13,120,835	17,336,982	24,120,598	1,950,978	26,252			62,862,383
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-			-
Պարտավորությունների բանկերի կողմից բողարկված արժեթղթերի գծով	-	-	15,049	9,941	-	966,900	2,817,250	-			3,809,140
Այլ պարտավորություններ	-	-	162,378	1,123,248	39,643	-	128,874	60,000	-	-	1,514,143
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	-	-	9,054,485	242,247	94,339	25,801	142,563	97,291	-	-	9,656,726
ԸՆԴՎՍԵՆԸ	-	-	45,880,564	8,326,306	15,487,709	20,651,351	35,437,704	33,992,279	3,686,304	-	163,462,217
Այդ թվում՝											
I խմբի արտարժույթով	-	-	24,798,610	6,055,553	12,946,928	16,088,593	26,985,063	29,296,131	736,754		116,907,632
II խմբի արտարժույթով	-	-	285,192	69							285,261
«Խոշոր» պարտավորություններ*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այդ թվում՝	-	-									
Փոփոխվող տոկոսադրույթներով			1,352,150	10,731,267	16,926,013	3,384,150	-	-	-		32,393,580
Ֆիքսված տոկոսադրույթներով	-	-	43,671,117	4,645,330	4,716,799	3,725,338	31,924,680	33,992,279	3,686,304	-	126,361,847
Անոռոկու			2,209,447	2,328,826	39,643		128,874	-	-		4,706,790
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	-	590	(43,947,975)	(2,799,754)	(15,487,709)	(20,651,351)	(35,437,704)	(32,810,100)	2,285,235	500	(148,848,268)
Այդ թվում՝											
I խմբի արտարժույթով	520,629	3,362,588	11,216,307	21,210,440	700,358	(5,498,477)	(13,189,745)	34,736,387	25,835,856	959,534	79,853,877
II խմբի արտարժույթով	-	-	35,729,725	(69)	-	-	-	-	-	-	(285,261)
Վոփոխվող տոկոսադրույթների համար	-	-	-	-	(10,731,267)	(16,926,013)	(3,384,150)	-	-	-	(31,225,642)
Ֆիքսված տոկոսադրույթների համար	-	-	(43,671,117)	(4,645,330)	(4,716,799)	(3,725,338)	(31,924,680)	(33,992,279)	(3,686,304)	-	(126,361,847)
Կուտակային իրացվ. ճեղքվածք	-	-	(2,150,981)	(2,254,437)	117,977	639,809	1,974,142	7,002,647	-	-	5,329,157

31.12.2016թ.

Հոդվածի անվանումը	Զաշտատող		Մարմանը մնացել է							Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետամց	Ժամկետայն	Գպահանջ	մինչև 1 ամիս	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարուց ավելի			
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ											
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ- ում	-	-	48,210,936	-	-	-	-	-	-	510,000	48,720,936
Պահանջները բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների մկանամամբ	-	-	2,903,186	12,082,400	695,152	165,128	137,838	187,342	3,415	337,204	16,511,665
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	660,492	4,316,525		4,096,135	8,190,045	10,302,504	13,004,882	44,795,171	19,514,197		104,879,951
Արժեքթեր, այդ թվում՝ - առևտրային նպատակով պահպող	-	-	-	684	3,690,463	6,443,478	412	21,215,464	1,407,026	88,495	32,846,022
- վաճառքի համար նատչելի - ռեալ համաձայնագրով վաճառված	-	-	-	684	3,690,463	6,443,478	412	21,215,464	1,407,026	88,495	32,846,022
Այլ պահանջներ		7,845	20,180	5,101,735		105,763		1,234,184	6,157,920	500	12,628,127
ԸՆԴԱՎԵԼԸ	660,492	4,324,370	51,134,302	21,280,954	12,575,660	17,016,873	13,143,132	67,432,161	27,082,558	936,199	215,586,701
Այլ թվում՝											
I խմբի արտադրույթով	549,598	3,873,832	25,417,561	5,747,574	6,053,420	8,022,210	9,739,550	40,309,124	13,928,175	338,577	113,979,621
II խմբի արտադրույթով	-	-	852,184	294,307	-	-	-	-	-	-	1,146,491
Այլ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Փոփոխվող տոկոսադրույթներով			63,738	66,845	192,011	256,588	1,996,847	1,972,606			4,548,635
Ֆիրսված տոկոսադրույթներով	636,981	4,180,863	1,443,069	19,063,798	8,911,987	13,745,063	12,883,260	61,646,583	20,924,638	-	143,436,242
Անտոկոս	17,930	58,623	49,691,233	2,217,156	3,641,809	3,218,755	113,557	1,548,642	6,157,920	936,199	67,601,824
Պարտավորությունների մարման											

Ժամկետայնության վերաբերյալ											
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	-	-	1,215,723	1,188,373	5,060,046	2,009,746	8,974,759	32,564,816	4,027,226	-	55,040,689
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝ - ցապահանջ ավանդներ - ժամկետային ավանդներ - այլ	-	-	42,309,501	3,479,637	7,781,436	17,039,218	32,285,490	4,200,055	26,595	-	107,121,932
- ցապահանջ ավանդներ	-	-	42,309,501							-	42,309,501
- ժամկետային ավանդներ	-	-		3,479,637	7,781,436	17,039,218	32,285,490	4,200,055	26,595	-	64,812,431
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գնուվ	-	-		15,467	9,839		967,880	2,819,700		-	3,812,886
Այլ պարտավորություններ	-	-	223,970	15,938,699	-	121,808	154,546	-	-	-	16,439,023
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	-	-	9,411,479	91,501	162,697	32,962	98,634	97,271			9,894,544
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-	43,749,194	20,622,176	12,851,321	19,170,772	42,382,675	39,584,571	4,053,821	-	182,414,530
Այլ թվում՝											-
I խմբի արտարժույթով	-	-	21,092,747	3,107,028	10,193,426	16,493,763	31,966,899	34,874,606	1,205,280	-	118,933,749
II խմբի արտարժույթով	-	-	346,509	-	-	-	-	-	-	-	346,509
«Խոշոր» պարտավորություններ*	-	-	3,498,467	-	1,113,644		2,886,519	7,259,100	-	-	14,757,730
Այլ թվում՝											-
Փոփոխվող տոկոսադրույթներով	-	-	68,123.00	1,966,414	13,707,102	17,215,871	2,699,586	-	-	-	35,657,096
Ֆիքսված տոկոսադրույթներով	-	-	41,458,181	18,050,661	10,560,746	15,170,395	24,414,800	29,628,404	4,053,821	-	143,337,008
Անսոլիս	-	-	1,861,527	1,282,545	-	121,808	154,546	-	-	-	3,420,426
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	660,492	4,324,370	7,385,108	658,778	(275,661)	(2,153,899)	(29,239,543)	27,847,590	23,028,737	936,199	33,172,171
Այլ թվում՝											-
I խմբի արտարժույթով	549,598	3,873,832	4,324,814	2,640,546	(4,140,006)	(8,471,553)	22,227,349	5,434,518	12,722,895	338,577	(4,954,128)
II խմբի արտարժույթով	-	-	505,675	294,307	-	-	-	-	-	-	799,982
Փոփոխվող տոկոսադրույթների համար	-	-	(4,385)	(1,899,569)	(13,515,091)	(16,959,283)	(702,739)	1,972,606	-	-	(31,108,461)
Ֆիքսված տոկոսադրույթների համար	636,981	4,180,863	(40,015,112)	1,013,137	(1,648,759)	(1,425,332)	(11,531,540)	32,018,179	16,870,817	-	99,234
Կուտակային իրացվ. ճեղքվածք	17,930	58,623	47,829,706	934,611	3,641,809	3,096,947	(40,989)	1,548,642	6,157,920	936,199	64,181,398

Ծանոթագրություն 33 Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն

2017թ. առաջին եռամսյակում Բանկի բաժնետիրական կապիտալը չի ավելացել:

31.12.2016թ.դրությամբ Բանկի բաժնետիրական կապիտալը կազմված է 5 000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, թվով 1 760 731 հատ սովորական բաժնետոնսերից, որոնց ընդանուր ծավալը կազմում է 8 803 655 հազ. ՀՀ դրամ:

2016թ. թորորդ եռամսյակում Բանկի բաժնետիրական կապիտալը ավելացել է 5 000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով 483 230 հատ սովորական բաժնետոնսով, որը կազմել է 2 416 150 հազ. ՀՀ դրամ :

Ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշներ

2017թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ոիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	31,003,406	175,617,486	17.65	12.0
Փետրվար	30,620,203	178,031,449	17.20	12.0
Մարտ	30,891,943	178,915,632	17.27	12.0

2016թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ոիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
ԴաօՇՎ՝ Հ	21,146,464	109,537,469	19.31	12.0
Ծ»ԵՌ՝ Հ	21,210,254	108,011,664	19.64	12.0
Ծ՝ Հ	21,347,165	106,604,405	20.02	12.0
Հա՛ՌՉԵ	21,391,551	107,096,511	19.97	12.0
Ծ՝ ԱՌ	21,542,022	106,242,601	20.28	12.0
ԴաօՇՎ՝ Հ	21,347,165	112,475,901	18.98	12.0
ԴաօԷՌ՝ Հ	22,507,697	118,190,306	19.04	12.0
Ա՛ՌՌ՝ Հ	23,010,583	116,283,124	19.79	12.0
Է»ԱՌ» ԱՄ»՝ Հ	23,021,697	116,250,499	19.80	12.0
Դալլ» ԱՄ»՝ Հ	23,487,871	137,707,717	17.06	12.0
ԱՌԱ» ԱՄ»՝ Հ	28,010,996	117,820,743	23.77	12.0
»Լ» ԱՄ»՝ Հ	32,270,001	125,220,331	25.77	12.0

Սույն ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բանկի ռիսկի կշիռների դասերի:

31.03.2017

Ոիսկի կշիռ	Ակտիվներ	Դետաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	69,236,561	189,619	-	-
10%	11,992,750	-	-	1,199,275
20%	2,822,025	-	-	564,405
30%	13,614	-	-	4,084
35%	7,177,322	-	-	2,512,063
50%	6,462,452	-	-	3,231,226
75%	1,060,480	-	-	795,360
100%	33,954,588	1,349,540	-	35,304,128
110%	-	-	-	-
150%	72,339,601	2,781,948	-	112,682,324
200%	-	-	-	-
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	205,059,393	4,321,108	-	156,292,864

31.12.2016

Ակտիվներ	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պարտավորություններ	Ամավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	59,208,478	130,503	-	-
10%	8,440,789	-	-	844,079
20%	4,579,238	-	-	915,848
30%	1,783,958	-	-	535,187
35%	6,132,948	-	-	2,146,532
50%	3,269,290	-	-	1,634,645
75%	526,017	1,813	-	395,872
100%	17,722,691	1,043,591	-	18,766,282
110%	313,230	2,851	-	347,689
150%	49,091,767	2,474,703	-	77,349,705
200%	-	-	-	-
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	151,068,406	3,653,461	-	102,935,839

Ծանոթագրություն 34 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք

Ստորև ներկայացվում են ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՀՀՀՀՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը» պահանջների համաձայն:

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները, որոնց վերաչափումից օգուտները և վճասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում, իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք՝

- իմանականում ձեռք են բերվել ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար վկայություն կա կարծ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ
- սկզբնական ճանաչման պահին կազմակերպության կողմից նախատեսվում են որպես իրավական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիք, որի վերաչափումից օգուտները և վճասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում:

Տրամադրված վարկերը և դերիսողական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք չունեն գնաճշված շուկայական գիմ գործող շուկայում՝ բացառությամբ անմիջապես կամ կարծ ժամկետում վաճառելու մտադրությամբ տրամադրվածներից:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի որությամբ գնաճշված շուկայական գիմ վրա՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները: Եթե գնաճշված շուկայական գիմը առկա չէ, գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնորոշման մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով:

31.03.2017թ. և 31.12.16թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35 Կամխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում

2016թ. և 2017թ. առաջին եռամյակում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալները բացակայում են:

Ծանոթագրություն 36. Ապաճանաչում

2016թ. և 2017թ. առաջին եռամյակի ընթացքում Բանկը չի ունեցել փոխանցված ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ կամ որոնց մի մասը չի բավարարում ապաճանաչման չափանիշներին, կամ երբ առկա է «շարունակվող մասնակցություն»:

Ծանոթագրություն 37 Գրավադրված ակտիվներ

31.03.2017թ. և 31.12.16թ. դրությամբ Բանկը գրավադրված ակտիվներ չի ունեցել:

Ծանոթագրություն 38. Ընդունված գրավ

31.03.2017թ. և 31.12.16թ. դրությամբ Բանկն ունի գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք Բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

	31.03.2017	31.12.2016
Արժեքավոր գույք	2,958,910	3,293,018
Թանկարժեք մետաղներ, ոսկու ջարդոններ և թանկարժեք քարեր	7,865,465	7,567,516
Անշարժ գույք և այլ իհմնական միջոցներ	217,419,724	222,095,153
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ	3,329,137	3,329,405
Դրամական միջոցներ	1,784,877	1,801,279
Այլ գրավ	19,423,961	18,748,199
Երաշխավորություններ	187,780,483	179,251,781
Ընդամենը	440,562,557	436,086,351

Ծանոթագրություն 39 Պարտավորությունների չկատարում/խախտում

Բանկը 2017թ.-ի առաջին եռամյակի և 2016թ.-ի ընթացքում չի ունեցել խախտումներ կամ պարտավորությունների չկատարման դեպքեր:

